

1. Жалпы ақпарат

1.1. Білім беру бағдарламасының атауы	Білім берудегі менеджмент және көшбасшылық	
1.2. Білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша топ:	Жетекші университет	Қатысушы университеттер
	Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті	М.Х.Дулари арасындағы Тараз өңірлік университеті
		Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс-Қазақстан университеті
		Шоқан Уәлиханов атындағы Көкшетау университеті
		К.Жұбанов атындағы Ақтөбе мемлекеттік университеті
		Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті
		Павлодар педагогикалық университеті
1.3. Білім беру бағдарламасының типі (Ұлттық біліктілік шеңберіне сәйкес)	МАГИСТР ДӘРЕЖЕСІ 7-деңгей	

1.4. Жалпы академиялық кредит саны	120
1.5. Оқу түрі	Күндізгі оқыту
1.6. Бағдарламаның болжалды ұзақтығы	2 жыл
1.7. Білім беру бағдарламасының қысқаша сипаттамасы Білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері	<p>Бұл <i>"Білім берудегі менеджмент және көшбасшылық"</i> білім беру бағдарламасы (БББ) әртүрлі қазақстандық жоғары оқу орындарының ынтымақтастығымен және халықаралық консультанттарды тарта отырып әзірленген, педагогтарды даярлауға арналған ұлттық білім беру бағдарламасы болып табылады. Бұл білім беру бағдарламасы ұлттық болғандықтан, ондағы сипаттамалық мәтіндерде нақты ақпарат жоқ, бірақ жалпы педагогикалық қағидаттар мен тақырыптар қамтылған (сонымен қатар 1-қосымшаны қараңыз.). Толығырақ сипаттамалар, мысалы, әдіснамалар мен бағалау институционалдық және өңірлік жағдайларды ескере отырып, жоғары оқу орындарының іске асыру жоспарларында айқындалатын болады.</p> <p><i>"Білім берудегі менеджмент және көшбасшылық"</i> білім беру бағдарламасы (БББ) – бұл білім берудегі көшбасшылық (мектептерде, колледждерде, лицейлерде, университеттерде) саласында маманданғысы келетін мұғалімдерге және басқа да мамандарға арналған магистр деңгейінің бағдарламасы болып табылады. БББ педагогикалық компоненттен (20 академиялық кредит), пәндік компоненттен (68 академиялық кредит) және зерттеу компонентінен, соның ішінде магистр деңгейінің диссертациясынан (32 академиялық кредит) тұрады.</p> <p>БББ 6 модульден тұрады: “Жалпы білім беру”, “Педагогикалық этика және құндылықтар”, “Тұрақты көшбасшылық және ұйымдастырушылық менеджмент”, “Мектеп дамуы”, “Әрекеттерді</p>

зерттеу”, “Магистранттың зерттеу жұмысы”, магистрдің диссертациясын қоса алғанда.

Бағдарламаның түлектері ұйымдастырушылық мәдениетті, сондай-ақ адам және физикалық ресурстарды басқару сияқты білім беру ұйымын басқару дағдыларына ие болады. Олар көшбасшылық және менеджмент саласындағы білім берудің теориялық негіздерін меңгеріп, алған білімдерін іс жүзінде қолданады.

Бағдарлама практикаға бағытталған және Қазақстан Республикасының жаңа мектептер үшін 1000 директорды, сондай-ақ 2025 жылға дейін әкімшілік қызметкерлер резервін даярлау жөніндегі білім беру мақсаттарын орындауға бағытталған.

1.8 Білім беру бағдарламасының негізгі қағидалары

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру:

Педагогтың құзыреттілігі педагогика саласындағы және оның пәндік саласындағы құзыреттілігін әр түрлі қызмет жағдайында оқытудың теориялық және практикалық құзыреттілігімен біріктіреді. Мұғалім өз пәніне қажетті білім мен дағдыға ие, сондықтан бір пәнді оқитын жастар мен ересектерге білім беріп, бағыт-бағдар бере алады.

Мұғалімнің құзыреттілігі жоспарлауға, бағыттауға, оқытуға және бағалауға бағытталған. Сондықтан мұғалімнің оқыту және құзыреттіліктерін дамыту бойынша жеткілікті теориялық білімі болуы керек. Сонымен қатар, бүгінгі еңбек ету саласында ынтымақтастық пен байланыс құруға, дағдыларды дамытуға, өзінің және айналасындағылардың әл-ауқатын қолдау мен сақтауға баса назар аударылады.

Мұғалімнің құзыреттілігіне еңбек нарығындағы, білім беру құрылымындағы, жалпы қоғамдағы өзгерістер әсер етеді; осы элементтердің барлығы мұғалім жұмысының қарқынды сипатын көрсетеді. Жұмыс жағдайында болатын түрлі құбылмалы өзгерістер мұғалімнің өз қызметін бағалай алу мен реттей алу қабілетіне көңіл аудартады. Өзін-өзі бағалау дағдысы кәсіби тұлғаны дамытудың маңызды бөлігі болып табылады. Мұғалімдер үнемі құндылықтарға негізделген шешімдер қабылдайды, бұл кәсіби этика мәселелерін қарастыру қажетті кәсіби дағдылардың бірі екенін білдіреді. Өзгерістер сарапшылық білімді дамытуды, үйрену қабілетін, сондай-ақ реформалау және қоғамдағы жұмыс істеу әдістерін жаңартып отыруды талап етеді.

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы.

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы үш бөліктен тұрады: 1) педагогикалық компонент, 2) пәндік компонент, 3) зерттеу компоненті. Бұл құрылымдардың әрқайсысы модульдер мен тиісті курстардан құралады. Курстардың оқыту нәтижесі оқыту жұмысында қажетті құзыреттіліктерді сипаттайды және ҰБШ (ұлттық біліктілік шеңбері) жүйесінің алтыншы деңгейіне жатады.

Білім беру бағдарламасы келесі негізгі қағидаларға негізделеді:

- Құзыреттілік әдісі;
- Конструктивті (сындарлы) келісім;
- Студенттерге бағдарланған және белсенді оқытуды қолдайтын әдістер;
- Зерттеуге негізделген оқыту;
- Пәнаралық оқыту;
- Инклюзия;
- Педагогтардың кәсіби дамуы және өзгерістерді басқару;

(толығырақ ақпаратты Қосымшадан қараңыз).

2. Бағдарламаның негіздемесі

Дүниежүзілік банк қолдап отырған білім беруді жаңғырту жобасының аясында жоғары оқу орындары болашақ мұғалімдердің тұтас дамуын қамтамасыз ететін құзыреттілікке бағдарланған білім беру қағидастарына сәйкес педагогикалық білім берудің отыз (30) білім беру бағдарламасын халықаралық әріптестікте қайта қарады. Сонымен қатар болашақ мұғалімдерге бағдарланған тәсіл Болашақ мұғалімдер өздерінің сыныптағы жұмысына көшіре алатын, практикалық мысалдар, эксперименттер және тәжірибе ұсыну арқылы оларды мұғалім кәсібіне жақсырақ дайындайды.

Жаңартылған бастауыш және орта білім беру талаптарына сай болу үшін педагогтардың кәсіби құзыреттіліктері қайта бағаланып, толықтырылуы тиіс. Орта білім берудегі жаңа тәсілдер педагогикалық білім беруде, түлектердің бейінінде көрініс табуы керек. Сондай-ақ, (30) жаңартылған немесе жаңа білім беру бағдарламалары болашақ мұғалімдердің мұғалім кәсібінде маңызды жалпы құзыреттіліктерін тиімдірек жетілдіру мақсатында әзірленді. Инклюзивтілік және пәнаралық сынды қазақстандық білім беру жүйесі дамытуға тырысатын, бірқатар педагогикалық қағидалар назарға алынды. Сонымен қатар, бұл білім беру бағдарламаларында қауымдастық пен бүкіл білім беру секторын дамыту үшін жеке тәжірибесі мен мектептерінің іс жүзіндегі қызметін үнемі талдап,

бағалай алатын практик-педагог болатындай болашақ мұғалімдердің зерттеу дағдыларын дамытуға ерекше көңіл бөлінеді.

3. Мұғалімдердің кәсіби құзыреттіліктері

Мұғалімнің кәсіби құзыреттіліктері педагогикалық құзыреттіліктер мен пәндік құзыреттіліктерден, сонымен қатар зерттеу құзыреттіліктерден тұратын ретінде анықталады.

3.1. Педагогикалық және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

- **Ғылыми ойлауға арналған құзыреттіліктер саласы**

Магистранттар зерттеу әрекеті барысында туындайтын мәселелерді шешу үшін қажетті зерттеу әдістерін қолдана алады. Магистранттар заманауи теория мен практиканың мүмкіндіктерін талдай алады. Магистранттар өз мамандығы бойынша зерттеу жұмыстарын ұйымдастырып, ғылыми-педагогикалық іс-әрекеттерді жүргізе алады.

- **Коммуникация саласындағы құзыреттіліктер аясы**

Магистранттар тұлғааралық және мәдениетаралық қарым-қатынаста шет тілінде ауызша және жазбаша қарым-қатынас жасай алады. Магистранттар алған тілдік дағдылар мен мәдениетаралық қарым-қатынас дағдыларын кәсіби қызметінде қолдана алады.

- **Басқару педагогикасы мен психологиясы саласындағы құзыреттіліктер саласы**

Магистранттар проблемалық педагогикалық және кәсіптік жағдаяттарға сыни талдау жүргізіп, жоғары оқу орындарының педагогикасының одан әрі даму бағыттарын анықтай алады. Магистранттар білім беру ұйымдарындағы оқу ортасы мен үдерісінің даму бағыттарын ұйымдастыруға, енгізуге, түзетуге және болжауға қабілетті. Магистранттар жеке тұлғаның психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, студенттері мен әріптестерін ынталандыру мақсатында оңтайлы көшбасшылық стилін өз мамандығында қолдана алады. Магистранттар сонымен қатар топтық және тұлғааралық үдерістерді, сондай-ақ педагогикалық іс-әрекет кезінде өзінің мінез-құлқын және басқа адамдардың мінез-құлқын басқара алады. Магистранттар оқу үдерісінің мазмұны мен формаларын жобалауда, оқу-әдістемелік материалдарды әзірлеуде, сондай-ақ оқытудың интерактивті әдістерін таңдауда және қолдануда оқытушы ретінде заманауи әдістемелерді пайдалана алады.

3.2 Пәндік және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

- **Көшбасшылық және құндылықтар саласындағы құзыреттіліктер**

Болашақ мұғалімдер өздерін құндылық жасауға, қалыптасқан құндылықтарды қайта анықтауға және мектеп мәдениетін қолдауға және дамытуға қабілетті этикалық көшбасшылар ретінде көрсетеді. Болашақ мұғалімдер қауымдастықтарды, олардың тиесілігі мен мінез-құлқын әмбебап әл-ауқат қағидаларға сәйкес құрып, басқара алады.

- **Педагогикалық әрекеттердің зерттеулері**

Болашақ мұғалімдер Әрекеттерді зерттеуді басқа нәрселермен қатар, сандық және сапалық зерттеу әдістерін қамтитын, олардың негізінде кез келген шешім қабылдау үшін түсінік қалыптастыратын жетекші философиясы мен әдісі деп түсінеді. Болашақ мұғалімдер үдерісті тоқтатпай, мәселені тез анықтай алады, мәселені шешуге арналған гипотезаларды алға тартады, оларды сынап, оның шешімін жетілдіру мен дамыту жүйесіне енгізеді.

- **Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту**

Болашақ мұғалімдер халықаралық және/немесе қазақстандық нормаларға сәйкес ұйымдастырушылық мәдениетті қалыптастыра алады. Болашақ мұғалімдер жобаларды және ресурстардың әртүрлі түрлерін басқару қағидаларын түсінеді, сонымен қатар білім беру ұйымында сапалы және сандық жақсартуға және дамытуға бағытталған стратегиялық құжаттарды қалыптастыруға жеткілікті білім мен ынтаға ие.

- **Саясат және нормативтік актілер саласындағы құзыреттіліктер саласы**

Аналитикалық тәсілді және әртүрлі ғылыми зерттеу әдістерін қолдана отырып, болашақ мұғалімдер Қазақстандағы және дүние жүзіндегі білім беру жүйесін реттейтін және білім алушылардың құқықтарын қорғайтын саясатты, әртүрлі ұлттық және жергілікті құқықтық актілерді талдай алады. Болашақ мұғалімдер өздерінің қалыптасу қағидаларын түсінеді, кәсіби сөздік қоры бар, саясат пен нормативтік-құқықтық актілерге салыстыру, талдау, қорытынды жасау және өзіндік көзқарасын ұсына алады.

3.3. Зерттеу компоненті: құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

- **Зерттеу үшін құзыреттіліктер саласы**

Магистранттар зерттеудің құрылымы мен тәртібін жоспарлай алады және зерттеуді, талдауды, нәтижелерді жүйелеуді, сонымен қатар қорытынды жасап, оларды дәлелдей алады. Магистранттар ғылыми

есептер, жарияланымдар мен презентацияларды кәсіби түрде дайындап, олармен бөлісіп, сондай-ақ оларды кәсіби қызметінде пайдалана алады.

4. Бағдарламаның құрылымы және оқыту нәтижелері

Мұғалімдердің кәсіби құзыреттіліктері педагогикалық құзыреттіліктер мен пәндік құзыреттіліктерден, сондай-ақ жалпы құзыреттерден тұратын ретінде анықталады. Демек, білім беру бағдарламасы үш компоненттен тұрады: 1) Педагогикалық компонент, 2) Пәндік компонент және 3) Зерттеу компоненті. Құзыреттілік салалары әрбір компонент бойынша жеке анықталды (3-қараңыз).

Компонент	Курстар
Педагогикалық компонент (жоғары оқу орны компоненті)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылым тарихы мен философиясы 2. Шетел тілі 3. Жоғары білім беру педагогикасы 4. Басқару психологиясы 5. Педагогикалық практика
Пәндік компонент (жоғары оқу орны компоненті және таңдау бойынша компонент)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Құндылықтарға бағдарланған көшбасшылық 2. Оқытудағы көшбасшылыққа кіріспе 3. Білім беру сапасын бағалау 4. Қызметкерлерді басқару 5. Инфрақұрылымды басқару және қаржы менеджменті 6. Мектеп ұйымы құрылымына өзгерістер енгізу 7. Мектеп мәдениетін қалыптастыру және кәсіби қауымдастықтарды дамыту 8. Мектеп тиімділігін арттыру және дамытудың халықаралық тәжірибесі 9. Білім беру саласындағы саясат және практика 10. Оқыту және өз бетімен білім алу сапасын арттыру: Әрекеттерді зерттеу 11. Зерттеулерді жобалау және өзгерістерді енгізу
Зерттеу компоненті (жоғары оқу орны компоненті және таңдау бойынша компонент)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу практикасы 2. Магистранттың зерттеу жұмысы 3. Қорытынды аттестаттау

4.1. Бағдарлама құрылымы

Code	Модуль атауы және негізгі пәндер	Академиялық кредит
GES-Ms	ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРУ	20
	Жоғары оқу орны компоненті	20
GES-Ms 701	Ғылым тарихы мен философиясы	4
GES-Ms 702	Шетел тілі	4
GES-Ms 703	Жоғары білім беру педагогикасы	4
GES-Ms 704	Басқару психологиясы	4
GES-Ms 705	Педагогикалық практика	4
PEV-Ms	ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЭТИКА ЖӘНЕ ҚҰНДЫЛЫҚТАР	15
	Жоғары оқу орны компоненті	15
PEV-Ms 701	Құндылықтарға бағдарланған көшбасшылық	5
PEV-Ms 702	Көшбасшылықты оқытуға кіріспе	5
PEV-Ms 703	Білім беру сапасын бағалау	5
SLM - Ms	ТҰРАҚТЫ КӨШБАСШЫЛЫҚ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ МЕНЕДЖМЕНТ	15
	Жоғары оқу орны компоненті	10
SLM – Ms 801	Қызметкерлерді басқару	5
	Таңдау бойынша компонент	10
SLM -Ms 802/1	Инфрақұрылымды басқару және қаржы менеджменті	5
SLM - Ms 802/2	Арнайы және кәсіби білім беруді ұйымдардағы инфрақұрылымды басқару және қаржы менеджменті	
SLM - Ms – 902/1	Мектеп ұйымы құрылымына өзгерістер енгізу	5

SLM - Ms 902/2	Арнайы және кәсіби білім беру ұйымдарындағы басқару	
SDev-Ms	МЕКТЕП ДАМУЫ	15
	Жоғары оқу орны компоненті	10
SDev-Ms 801	Мектеп мәдениетін қалыптастыру және кәсіби қауымдастықтарды дамыту	5
SDev-Ms 902	Мектеп тиімділігін арттыру және дамытудың халықаралық тәжірибесі	5
	Таңдау бойынша компонент	5
SDev-Ms 801/1	Білім беру саласындағы саясат және практика	5
SDev-Ms 801/2	Арнайы және кәсіби білім беру саласындағы саясат және практика	
AR-Ms	ӘРЕКЕТТЕРДІ ЗЕРТТЕУ (ACTION RESEARCH)	23
	Жоғары оқу орны компоненті	23
AR-Ms 901	Оқыту және өз бетімен білім алу сапасын арттыру: Іс жүзіндегі зерттеулер	7
AR-Ms 902	Зерттеуді әзірлеу және өзгерістерді енгізу	16
RW-Ms	МАГИСТРАНТТЫҢ ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСЫ	24
	Жоғары оқу орны компоненті	24
RW-Ms 1002	Зерттеу практикасы	4
RW-Ms 8910	Ғылыми жетекшімен жұмыс (зерттеу семинары - МҒЗЖ)	20
FinEx	ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ	8
	Барлық академиялық кредит	120

Жалпы білім беру 20 академиялық кредит

Модульді зерделеу барысында магистранттар өздерінің педагогикалық кәсіби қызметін тиімді жүзеге асыру үшін зерттеулер, коммуникация және менеджмент саласындағы құзыреттерін дамытады.

Модуль ғылыми-педагогикалық магистратураның барлық білім алушыларына ортақ (мемлекеттік жалпыға міндетті стандартқа сәйкес)

пәндерді қамтиды және білім алушыларға бағдарламаға қарамастан кез келген магистранттан талап етілетін ең төменгі білім мен дағдыларды алуына кепілдік береді.

Курс атауы	Ғылым тарихы мен философиясы
Компонент	Педагогикалық компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Жалпы білім беру 20 академиялық кредит
Цикл	Негізгі пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты педагогикалық құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ғылыми ойлау үшін құзыреттіліктер саласы • Басқару педагогикасы мен психологиясы саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Курс барысында магистранттар ғылымның пайда болған кезінен бастап неоклассикалық ғылымның қазіргі кезеңіне дейінгі тарихын, қазіргі ғылым философиясының эволюциясы мен негізгі концепцияларын, сонымен қатар ғылымның негізгі ішкі жүйелерінің философиялық мәселелерін зерттейді. Магистранттарда ғылыми ойлау мәдениеті қалыптасып, олардың аналитикалық қабілеттері мен зерттеушілік дағдылары дамиды. Магистранттар педагогикалық зерттеулерге қатысты ғылым философиясының негізгі онтологиялық және эпистемологиялық теориялары мен негізгі көзқарастарын түсінеді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • білім беруді зерттеу тұрғысынан онтологиялық және эпистемологиялық теорияларды түсінеді;

	<ul style="list-style-type: none"> • эпистемологиялық тәсілді қолдана отырып, зерттеу әрекеті барысында туындайтын феномендер мен құбылыстарды бағалайды және зерттейді; • өз зерттеулерінің мақсаттары мен сұрақтарына байланысты тиісті философиялық тұжырымдамаларды таңдайды; • қазіргі теория мен практиканың шындығын талдайды және түсінеді; • зерттеу және ғылыми-педагогикалық қызметті ұйымдастырады, қазіргі эпистемология ережелерін пайдалана отырып, өзіндік зерттеу идеяларын тұжырымдайды.
Курс атауы	Шетел тілі (кәсіби)
Компонент	Педагогикалық компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Жалпы білім беру 20 академиялық кредит
Цикл	Негізгі пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты педагогикалық құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Коммуникация саласындағы құзыреттіліктер • Басқару педагогикасы мен психологиясы саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Курс барысында магистранттар кәсіби шет тілінде сөйлеу дағдыларын дамытады, бұл оларға оқытушы ретінде шетел тілінде кәсіби қызметінің әртүрлі тұстарын жүзеге асыруға мүмкіндік береді.</p>
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:

	<ul style="list-style-type: none"> • тұлғааралық және мәдениетаралық қарым-қатынас мәселелерін шешу үшін ауызекі шетел тілін пайдаланады; • алған білімдерін, қалыптасқан шет тілін меңгеру дағдыларын және мәдениетаралық қарым-қатынас дағдыларын кәсіби және педагогикалық қызметте қолданады.
Курс атауы	Жоғары білім беру педагогикасы
Компонент	Педагогикалық компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Жалпы білім беру 20 академиялық кредит
Цикл	Негізгі пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты педагогикалық құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Коммуникация саласындағы құзыреттіліктер • Басқару педагогикасы мен психологиясы саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Курс барысында магистранттар өздерінің жалпы мәдени және кәсіби құзыреттерін дамытады. Олар сондай-ақ педагогика ғылымы мен жоғары білім беруді дамытудың заманауи мәселелері бойынша өздерінің саналы кәсіби ұстанымдарын қалыптастырады. Магистранттар жоғары оқу орнының оқытушысы ретінде жоғары білім саласындағы өзекті педагогикалық мәселелерді шешу үшін өздерінің психологиялық-педагогикалық және әдістемелік қабілеттерін дамытады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • педагогикалық ғылым мен практиканың қазіргі жағдайын, сондай-ақ олардың жоғары

	<p>оқу орнындағы даму мәселелерін сыни тұрғыдан талдайды;</p> <ul style="list-style-type: none"> • жоғары білім беруді дамытудың заманауи беталыстарын ескере отырып, өзінің оқытушылық қызметін жүзеге асырады; • жоғары оқу орындарында білім беру ортасы мен білім беру үдерісінің дамуын ұйымдастырады, енгізеді, түзетеді және болжайды.
Курс атауы	Басқару психологиясы
Компонент	Педагогикалық компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Жалпы білім беру 20 академиялық кредит
Цикл	Негізгі пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты педагогикалық құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ғылыми ойлау үшін құзыреттіліктер саласы • Коммуникация саласындағы құзыреттіліктер • Басқару педагогикасы мен психологиясы саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Курсты оқу барысында магистранттар іс жүзіндегі басқару психологиясының рөлі мен көп өлшемді тұстарының заманауи тұжырымдамаларымен танысады. Олар кәсіби қызметін табысты жүзеге асыру және өзін-өзі жетілдіру үшін өздерінің психологиялық мәдениеті мен басқарушылық дағдыларын жетілдіреді</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • жеке тұлғаның психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, оңтайлы

	<p>көшбасшылық стилі мен ынталандыру әдістерін қолданады;</p> <ul style="list-style-type: none"> • педагогикалық қызметте топтық және тұлғааралық үдерістерді, сондай-ақ өзінің мінез-құлқын, сондай-ақ басқалардың мінез-құлқын басқарады.
Курс атауы	Педагогикалық практика
Компонент	Педагогикалық компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Жалпы білім беру 20 академиялық кредит
Цикл	Негізгі пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты педагогикалық құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ғылыми ойлау үшін құзыреттіліктер саласы • Коммуникация саласындағы құзыреттіліктер • Басқару педагогикасы мен психологиясы саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Педагогикалық практиканың мақсаты магистранттардың теориялық білімдері мен практикалық іс-әрекеттерінің өзара байланысын оларды нақты білім беру үдерісінде қолдану үшін қамтамасыз ету болып табылады. Педагогикалық практика барысында магистранттар университеттің қалауы бойынша бакалаврлар үшін сабақтарды өткізу арқылы практикалық оқыту дағдылары мен оқыту әдістерін дамытады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • жоғары оқу орындарында білім беру ортасы мен білім беру үдерісінің дамуын

	<p>ұйымдастырады, енгізеді, түзетеді және болжайды;</p> <ul style="list-style-type: none"> • тәрбиелік жұмыстардың мазмұны мен нысандарын жобалайды, оқу-әдістемелік материалды әзірлейді, сонымен қатар заманауи интерактивті оқыту нысандары мен әдістерін таңдайды және қолданады.
--	--

Педагогикалық этика және құндылықтар 15 академиялық кредит

Бұл модуль іргелі теориялық сипатқа ие. Модульді меңгергеннен кейін магистранттар мектептегі оқыту үдерістерін және білімді меңгеруді сыни тұрғыдан бағалай алады, зерттеу этикасының тұрақты тұжырымдамаларын қабылдайды және кәсіби топпен, ата-аналармен және білім алушылармен өзара әрекеттесе отырып, барлық жағынан салауатты қоғамдастық құрады. Модуль барысында магистранттар әлеуметтік және эмоционалдық салауаттылық және қоршаған орта тұжырымдамалары туралы ой толғайды, сонымен қатар жаңа құндылықтарды құру дағдыларын иеленеді.

Курс атауы	Құндылықтарға бағдарланған көшбасшылық
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Педагогикалық этика және құндылықтар 15 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Көшбасшылық және құндылықтар саласындағы құзыреттіліктер • Саясат және нормативтік актілер саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Магистранттар мектеп практикасының, дамудың және көшбасшылықтың негізгі элементі ретінде құндылықтардың маңыздылығы туралы түсініктерін дамытады. Олар негізгі құндылықтар</p>

	<p>мектеп бағдарламасында және мектептегі күнделікті жұмыста көрінетін барлық мүдделі тараптарды қамтитын құндылыққа бағдарланған оқу қоғамдастығын құрады. Магистранттар сондай-ақ мектеп құндылықтарының көшбасшысы ретіндегі өздерінің рөлін түсінеді. Олар мектеп құндылықтарын күнделікті іс-тәжірибелерінде және кәсіби тұлғасын қалыптастыруда көрсетеді, бала құқықтарының мызғымас құндылықтарына ұмтылады. Магистранттар көптілді және көп мәдениетті ортада жұмыс істей алады және мектеп қауымдастығының әрбір мүшесінің мәдени мұрасын, әдеттерін және құндылықтарын құрметтей алады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ұйымның құндылықтарын анықтайды және оларды құжат түрінде көрсетеді; • адамның, балалардың, ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдардың құқықтарын қорғау жөніндегі негізгі халықаралық құжаттарды талдайды; • өзінің кәсіби жағдайына және қоршаған білім беру және әлеуметтік ортаға сәйкес әдістерді қолданады; • өз іс-әрекеттеріне ой жүгіртіп, әріптестер мен студенттердің іс-әрекеттерін талдайды; • оқу қауымдастығының әл-ауқатына бағытталған іс-әрекет жоспарын құра біледі және топ басшысы ретінде оны жүзеге асыру тетігін біледі.
Курс атауы	Педагогикалық көшбасшылыққа кіріспе
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Педагогикалық этика және құндылықтар 15 академиялық кредит

Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Көшбасшылық және құндылықтар саласындағы құзыреттіліктер • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту <p>Магистранттар педагогикалық көшбасшылықты білім беруді басқарудың бір бөлігі ретінде көрсетеді және тұжырымдамалайды. Олар өздерінің педагогикалық көшбасшылығының оқыту мен оқу үдерісіне қалай қызмет ететінін және білім беру мақсаттарына жету үшін мектептің физикалық және адами ресурстарды қалай пайдалана алатынын түсінеді. Олар сондай-ақ білім берудің үнемі өзгеріп отыратын жағдайында жеке адамдар мен қауымдастықтар үшін педагогикалық көшбасшылықтың маңыздылығын түсінеді. Магистранттар мектеп ішінде жаңа оқу қауымдастықтары мен топтарын құру және жаңа оқу орталарын, құралдарын және жаңартылған оқыту әдістерін пайдалану арқылы өздерінің және әріптестерінің педагогикалық құзыреттіліктерін дамыта алады. Олар педагогикалық жетекшілік пен мектептің негізгі білім беру бағдарламасының байланысын терең түсінеді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • топтың немесе топ мүшелерінің пікірлерін ескеріп, шешім қабылдайды; • өзгерістер мен инновацияларға жетелеуші болып табылатын үйретілген мұғалімдер тобын құрады; • өзгерістерді басқарудың тұжырымдамалық негіздерін түсінеді.
Курс атауы	Білім беру сапасын бағалау
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті

Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Педагогикалық этика және құндылықтар 15 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Көшбасшылық және құндылықтар саласындағы құзыреттіліктер • Педагогикалық әрекеттердің зерттеулері • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту <p>Магистранттар мектептің сапаны қамтамасыз ету бағдарламасының және мектеп стратегиясы мен жылдық жоспарына байланысты ішкі бағалау жүйесінің тұстарын зерттейді. Олар мектеп бағдарламасын әзірлеу және күнделікті сабақ беру үшін ішкі және сыртқы бағалау деректерін пайдаланады. Олар сондай-ақ әлеуметтік-экономикалық, педагогикалық және әлеуметтік шеңберлер сияқты әртүрлі көзқарастардан деректерді талдайды. Магистранттар жетілдіру салаларын таниды және мектеп негізінен дамуы қажет тұстарда ресурстарды пайдаланады. Олар осы дамуға ықпал ететін мұғалімдерді дайындаудың мақсаттарын анықтайды. Олар сондай-ақ бүкіл мектеп қауымдастығынан оң және теріс пікірлер жинаудың сындарлы тәсілдерін орнатады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сапаны бағалаудың заманауи тәсілдері мен әдістерін бағалайды; • ұйымдағы білім сапасының ағымдағы жағдайын талдайды; • халықаралық және ұлттық стандарттар негізінде өз оқу орнында білім сапасын бағалау жүйесін құрастырады;

	<ul style="list-style-type: none"> • мектепті, оның білім беру бағдарламасын және практикасын жақсарту үшін бағалаудың әртүрлі түрлерінің нәтижелерін талдайды және пайдаланады.
--	---

Тұрақты көшбасшылық және ұйымдастырушылық менеджмент 15 академиялық кредит

Модульді оқу барысында магистранттар адами және физикалық ресурстарды басқару әдістерін қолданады, сонымен қатар менеджмент теориясы мен практикасын пайдалана отырып, барлық қатысушылар үшін қолайлы оқу және жұмыс ортасын жасайды. Магистранттар тұрақты дамуды өзіне және бір-біріне деген сенімділік, ашықтық және адалдық атмосферасын қалыптастыратын басқару стилі мен мәдениеті ретінде қарастырады. Магистранттар осы модульде теориялық білімдерін арнайы практикамен біріктіреді.

Модульдегі пәндер білім алушылар практикада қолданатын, қолданбалы дағдылар мен білім беру ұйымын басқару дағдыларын тереңдету және кеңейту үшін таңдалған.

Курс атауы	Қызметкерлерді басқару
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Тұрақты көшбасшылық және ұйымдастырушылық менеджмент 15 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту • Саясат және нормативтік актілер саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Магистранттар адам ресурстарына байланысты қазақстандық заңнаманы және нормативтік актілерді және Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасын оқиды. Олар сондай-ақ лайықты және</p>

	ашық басқару қағидаларын үйренеді және адам ресурстарын басқару саласындағы мектеп құндылықтарын түсінеді. Магистранттар ынтымақтастық үлгісі мен әрбір адам күшті оқу қауымдастығының бөлігі болып табылатын интерактивті жұмыс қоғамдастығын құру арқылы әрбір адамның әлеуеті мен құзыреттерін белсендіріп, дамыта алады.
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасын және еңбек қатынастарын реттеуді меңгерген • үміткерлердің психологиялық қасиеттері мен құндылықтарын және олардың білім беру ұйымының миссиясы мен көзқарасына сәйкестігін талдайды; • топтың құзыреттілігін жүйелі түрде бағалайды және оның кәсіби дамуына үлес қосады; • топта өзара сенім мен қолайлылықтың татуластық атмосферасын сақтайды; • қақтығыстарды шешеді және әртүрлі қауымдастықтардың өкілдерімен қарым-қатынас жасайды

Курс атауы	Инфрақұрылымды басқару және қаржы менеджменті
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Тұрақты көшбасшылық және ұйымдастырушылық менеджмент 15 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы компетенции	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту

	<ul style="list-style-type: none"> • Саясат және нормативтік актілер саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Магистранттар мектеп бюджетінің қалай құрылатынымен танысады және сыбайлас жемқорлыққа қарсы құндылықтарды толығымен қабылдай отырып, мемлекеттік сатып алу рәсімдерін зерттейді. Магистранттар мектепті дамыту, оқу ортасын жақсарту және студенттердің мүмкіндіктерін кеңейту үшін демеушілер тартудың жолдарын табады. Олар мектептің күнделікті қызметі мен қаржысын басқаруға қолайлы жылдық кестені жасайды. Магистранттар оқыту жағдайын мектеп бағдарламасымен және педагогикалық практикамен қатар дамыту керек деген түсінік қалыптастырады. Сондай-ақ олар қазіргі педагогикалық тәсілдерге сәйкес оқыту ортасын құрастыра отырып, пәндер мен оқу мазмұнының айырмашылығын тереңірек түсінеді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • білім беру ұйымы бюджетінің ерекшеліктерін түсінеді; • қолайлы оқу ортасын құру үшін қаражатты (қаржылық, материалдық-техникалық) бөлуді басқарады; • барлық білім алушылар мен мұғалімдер үшін қолайлы және қауіпсіз білім беру ортасына қажетті физикалық ресурстың ағымдағы жағдайын талдайды және жақсартуларды, оның ішінде бюджеттен тыс қаражат есебінен, жоспарлайды.
Курс атауы	Арнайы және кәсіби білім беру ұйымдарындағы инфрақұрылымды басқару және қаржы менеджменті
Компонент	Пәндік компонент, таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Тұрақты көшбасшылық және ұйымдастырушылық менеджмент 15 академиялық кредит

Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту • Саясат және нормативтік актілер саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Магистранттар арнайы және кәсіби білім беру ұйымдарының (дарынды балаларға, ерекше білім беруді қажет ететін балаларға арналған мектеп-интернаттары, колледждер және т.б.) қалай қалыптасатындығымен танысады және сыбайлас жемқорлыққа қарсы құндылықтарды толығымен қабылдай отырып, мемлекеттік сатып алу рәсімдерін зерттейді. Магистранттар ұйымды дамыту, оқу ортасын жақсарту және студенттердің мүмкіндіктерін кеңейту үшін демеушілерді тарту жолдарын табады. Олар мектептің күнделікті қызметі мен қаржысын басқаруға қолайлы жылдық кестені құрастырады. Магистранттар оқыту жағдайды білім беру бағдарламасымен және оқыту практикасымен қатар дамыту керек деген түсінік қалыптастырады. Сондай-ақ олар білім алушылардың сұраныстары мен заманауи педагогикалық тәсілдерге сәйкес оқу ортасын қалыптастыра отырып, пәндер мен оқу мазмұнының айырмашылығы туралы түсініктерін тереңдетеді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • білім беру ұйымы бюджетінің ерекшеліктерін түсінеді; • қолайлы оқу ортасын құру үшін қаражатты (қаржылық, материалдық-техникалық) бөлуді басқарады; • барлық білім алушылар мен мұғалімдер үшін қолайлы және қауіпсіз білім беру ортасына қажетті физикалық ресурстың ағымдағы жағдайын талдайды және

	жақсартуларды, оның ішінде бюджеттен тыс қаражат есебінен, жоспарлайды.
Курс атауы	Ұйымдастырушылық құрылымға өзгертулерді енгізу
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Тұрақты көшбасшылық және ұйымдастырушылық менеджмент 15 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы компетенции	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту • Саясат және нормативтік актілер саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Магистранттар мектептің ұйымдастыру мәдениетінің ерекшелігін және оның педагогикалық көшбасшылықпен байланысы жайлы түсініктерін тереңдете түседі. Магистранттар ұйымдастырушылық құрылымдар мен мәдениетке өзгерістер енгізу үшін сенімді деректерді жинайды және пайдаланады. Олар мұғалімдердің мектеп басшысымен бірге өзгерістерге жетекшілік ету қабілетін дамытады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • жергілікті, жаһандық немесе жеке зерттеулер негізінде меншік өзгерістер жоспарларын талдайды және әзірлейді; • білім беру ұйымының алға басуын қадағалайды, оны білім беру үдерісінің барлық қатысушыларының әл-ауқатын жақсартуға бейімдейді.

Курс атауы	Арнайы және кәсіби білім беру ұйымдарындағы басқару
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Тұрақты көшбасшылық және ұйымдастырушылық менеджмент 15 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту • Саясат және нормативтік актілер саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Магистранттар арнайы және кәсіби ұйымдарда басқару және көшбасшылық туралы білімдерін кеңейтеді. Магистранттар ғылыми зерттеулерді озық әлемдік тәжірибемен талдай алады. Магистранттар арнайы және кәсіби білім беру ұйымдары құрылымының ерекшеліктерін біледі, оларды өзгерту және жетілдіру бойынша мүмкін болатын ұсыныстар жасай алады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Арнайы және кәсіби білім беру ұйымдастыру саласындағы әдебиеттерді және әлемдік тәжірибені талдайды; • Білім беру ұйымының жұмысын жақсартады және оның білім алушылары мен қызметкерлерінің дамуына ықпал етеді.

Мектеп дамуы 15 академиялық кредит

Модуль барысында магистранттар мектеп мәдениетін қалыптастырудың теориясы мен адамдар өзін құнды сезінетін озық қолданбалы тәжірибесін оқиды. Егжей-тегжейлі оқу арқылы магистранттар Қазақстан Республикасының білім беруге қатысты нормативтік-құқықтық құжаттамасымен, сондай-ақ әлемдік және

қазақстандық білім беру тәжірибесімен танысады. Модульді зерделеу нәтижесінде магистранттар білім беру саясатындағы құбылыстарды сыни тұрғыдан бағалап, талдай алады және мысал ретінде өздерінің тақырыптық зерттеулерін келтіреді. Модульді зерделеу барысында магистранттар диссертацияға деректерді жинау шеңберінде артынша тестілеу және енгізу үшін кейстің теориялық негізін жасайды.

Курс атауы	Мектеп мәдениетін қалыптастыру және кәсіби қауымдастықтарды дамыту
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектеп дамуы 15 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Көшбасшылық және құндылықтар саласындағы құзыреттіліктер • Педагогикалық әрекеттердің зерттеулері • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту <p>Магистранттар мектеп мәдениетін үнемі қолдау мен дамуды қажет ететін, өзгертуге және жақсартуға қабілетті орта деп түсінеді. Олар зерттеу негізінде мектеп мәдениетін қалыптастыру жолдарын зерттейді, инновация енгізуден кейін мектеп мәдениетіндегі өзгерістерді бақылау әдістерін қолданады және оларға ұтымды, жағдайға сәйкес жауап береді. Магистранттар әлеуметтік және білім беру ортасының, сондай-ақ адамдар топтары, жеке адамдар мен ұйымдар арасындағы өзара әрекеттесу жолдарын және олардың бір-біріне әсерін талдайды және бағалайды. Олар ортақ әл-ауқат құндылықтарына негізделген өзара әрекеттесудің жаңа әдістерін құрады немесе ескілерін жетілдіреді.</p>

Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • өзара әрекеттесу және олардың әсерлерінің тетіктерін терең түсінеді; • мектеп мәдениетін өзгерту жолдарын іс-жүзінде қолданады; • жалпы салауаттылық бағытында мектеп мәдениетін өзгерту жоспарларын әзірлейді.
Курс атауы	Мектеп тиімділігін арттыру және дамытудың халықаралық тәжірибесі
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектеп дамуы 15 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогикалық әрекеттердің зерттеулері • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту • Саясат және нормативтік актілер саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Магистранттар лайықты әлемдік тәжірибені нақты білім беру ұйымына ұсынып, бейімдей алуға көмектесетін тиісті әдебиет пен басқа материалдарды зерттеу арқылы мектептің тиімділігін арттыру және дамуының әлемдік тәжірибесін сыни тұрғыдан талдайды және бағалайды. Олар білім беру ұйымындағы өзгерістерді басқару дағдыларын дамытуға да қабілетті. Магистранттар сыртқы және ішкі бағалау негізінде мектеп қызметінің көрсеткіштерін анықтайды және жіктейді және білім беру</p>

	ұйымының тиімділігін бағалаудың мемлекеттік стандарттарын зерделейді.
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • өзгерістерді басқарудың әдіснамалық негіздерін түсінеді; • білім беру ұйымының даму стратегиясына әлемдік тәжірибені енгізеді.
Курс атауы	Білім беру саласындағы саясат және практика
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектеп дамуы 15 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту • Саясат және нормативтік актілер саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Магистранттар білім беру саясатын нормативтік-құқықтық актілердің қолданыстағы жүктелімінің түрлері және болашақта стандарттар, әдістемелік нұсқаулар мен практикалар жіктелімінің түрлері арқылы зерттейді. Олар білім беру саясатын құру үдерісін және олардың құрылымын қарастырады, сондай-ақ әртүрлі саясаттарды енгізуге әкелген өзгерістерді талдайды.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • білім беру саясатының мазмұнын және ұлттық және жаһандық деңгейдегі білім беру саясатындағы соңғы әзірлемелерді іздеуге болатын көздерді түсінеді;

	<ul style="list-style-type: none"> • білім беру саясатын әзірлеуге сұранысты қалыптастырады; • білім беру саласында саясатты әзірлейді және енгізеді; • білім беру саясатын өлшеу үшін мониторинг тұжырымдамасын құрады; • контекстік үйлестіру және қабылдау үшін білім беру саясаты тақырыптарымен қарым-қатынас орнатады.
Курс атауы	Арнайы және кәсіби білім беру саласындағы саясат және практика
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау бойынша компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Мектеп дамуы
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту • Саясат және нормативтік актілер саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Магистранттар арнайы және кәсіби білім беру мекемелерінің жұмысын мемлекеттік реттеу тетіктері бойынша білімдерін тереңдетіп, озық әлемдік тәжірибемен танысады. Магистранттар ресми және бейресми білім берудің ерекшеліктері мен айырмашылықтарын, оларды тағайындау және қайта есептеу әдістерін біледі. Магистранттар ұйымдастырушылық құрылымдар мен мәдениетті өзгерту үшін сенімді деректерді жинайды және пайдаланады. Олар оқытушылардың ұйым басшысымен бірге өзгерістерге жетекшілік ету қабілетін дамытады.</p>
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:

	<ul style="list-style-type: none"> • арнай және кәсіби білім беру саласындағы нормативтік-құқықтық актілерді талдайды. • нормативтік құжаттамаға және әлемдік тәжірибеге сүйене отырып, даму және жетілдіру бойынша жеке жоспарларды талдайды және құрастырады; • білім беру ұйымының алға басуын қадағалайды, оны білім беру үдерісінің барлық қатысушыларының әл-ауқатын жақсарту үшін бейімдейді.
--	---

Әрекеттерді зерттеу 23 академиялық кредит

Модульді оқу барысында магистранттар магистрлік диссертацияның мақсаттары үшін зерттеу әдістері мен практикасының теориясын, зерттеу дизайнын, деректерді жинау және өңдеу әдістерін зерттейді.

Курс атауы	Оқыту және өз бетімен білім алу сапасын арттыру: Әрекеттерді зерттеу
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Әрекеттерді зерттеу 23 академиялық кредит
Академиялық кредит	7
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогикалық әрекеттердің зерттеулері • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту <p>Магистранттар практик ретінде әлеуметтік жағдайларда білім сапасын жүйелі түрде бақылау және өз тәжірибесінің ұтымдылығы мен әділдігін арттыру мақсатында өзіндік рефлексияның зерттеушілік дағдыларын дамытады. Магистранттар өзгерістерді басқару және</p>

	әлеуметтік менеджмент саласындағы өз құзыреттерін кеңейтеді
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • іс-әрекетті зерттеу әдісін білім беру ұйымында іс-жүзінде қолданады; • әртүрлі әдістермен оқыту мен оқудың сапасын бағалау үшін шағын зерттеулерді жүргізеді; • оқыту мен оқу сапасын арттыруды өз тәжірибесінде ғылыми білімге негізделген үдеріс ретінде түсінеді; • зерттеу нәтижелері мен шешім қабылдаудың өзара байланысы мен жүйелілігін түсінеді; • Оларды зерттеу негізінде нәтижелерді жағдайлық үйлестіруді жүзеге асырады
Курс атауы	Зерттеуді әзірлеу, мәліметтерді жинау және талдау
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Әрекеттерді зерттеу 23 академиялық кредит
Академиялық кредит	16
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі салаларын жетілдіру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогикалық әрекеттердің зерттеулері • Ұйымдастырушылық мәдениетті дамыту • Саясат және нормативтік актілер саласындағы құзыреттіліктер саласы <p>Магистранттар мәліметтерді жинау мен талдаудың әртүрлі әдістерін қолдану туралы білімдерін кеңейте отырып, ғылыми зерттеуді жобалау әдістемесін және оларды іс жүзінде жүзеге асыруды</p>

	зерттейді. Олар сондай-ақ семинарларда топпен өтпелі жұмыс істеу арқылы халықаралық және ұлттық зерттеулерді жобалау стандарттарын үйренеді.
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ғылыми зерттеулердің құрылымын түсінеді; • әдістемелік тәсілді талдайды; • қарапайым эмпирикалық зерттеудің әдіснамалық тәсілін тұжырымдайды; • зерттеу жобасын әзірлеу кезінде ынтымақтастық және топтық жұмыс дағдыларын қолданады; • өз диссертациясының ұсынысын немесе ғылыми-әдістемелік тәсілін аяқтайды.

Магистранттың зерттеу жұмысы 24 академиялық кредит

Модульді оқу барысында магистранттар белгілі бір сала бойынша білімдер жиынтығын, сонымен қатар зерттеушілік дағдыларын дамытады. Олар гипотезаларды әзірлеу және негіздеу негізінде мәселелерді анықтайды және шешеді. Олар теориялық зерттеу сұрақтарын құрастырады және зерттеу қызметін жоспарлайды, сонымен қатар қажетті ақпаратты жинайды, сыни тұрғыдан талдайды және түсіндіреді. Сондай-ақ олар ең оңтайлы зерттеу әдістерін тандайды, эксперимент жүргізеді және зерттеу нәтижелерін ұсынады. Магистранттар өздерінің зерттеушілік білімдері мен дағдыларын нақты іс-әрекеттерде қолдану қабілеттерін дамытады.

Курс атауы	Зерттеу практикасы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Магистранттың зерттеу жұмысы 24 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты – зерттеу құзыреттілігінің келесі салаларын жақсарту:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зерттеу үшін құзыреттіліктер саласы

	<p>Курс барысында магистранттар зерттеу үдерісі туралы тұтас түсінікке ие болады. Зерттеу әрекеттерінің арқасында олар пәнаралық жағдайда жаңа орталардағы мәселелерді шешеді және өзгермелі жағдайлардағы қиындықтарды жеңеді. Олар сонымен қатар диссертациялық мақсаттар үшін сандық және сапалық деректерді жинайды және өңдейді. Сонымен қатар олар зерттеулерді жүргізу этикасы туралы түсініктерін дамытады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зерттеу үдерісін тұтас түсінеді; • сандық және сапалық деректерді жинайды және оларды әртүрлі тәсілдер арқылы өңдейді; • зерттеу нәтижелерін ұсынады; • зерттеу этикасын сақтайды

Курс атауы	Магистранттың зерттеу жұмысы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Магистранттың зерттеу жұмысы 24 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	20
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты – зерттеу құзыреттілігінің келесі салаларын жақсарту:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зерттеу үшін құзыреттіліктер саласы <p>Курс барысында магистранттар магистратура деңгейіне тән академиялық зерттеулер саласындағы дағдыларын дамытады. Олар деректерді этикалық түрде талдайды және талдау негізінде қорытынды жасайды. Сондай-ақ олар ғылыми пікірталас жүргізу және зерттеу нәтижелерін ауызша және жазбаша қызметтің әртүрлі нысандарында ғылыми</p>

	қоғамдастыққа, сондай-ақ қалың көпшілікке ұсыну қабілеттерін дамытады.
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген магистранттар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • қойылған міндеттер мен ғылыми тақырыптар шеңберінде ғылыми-зерттеу қызметін жүзеге асырады; • ғылыми-тәжірибелік конференцияларды, дөңгелек үстелдер мен пікірталастарды ұйымдастыруға және өткізуге қатысады; • диагностикалық материалдарды әзірлейді және сынайды; • зерттеудің ақтық нәтижелерін ұсынады және оларды білім беру ұйымы белгілеген нысанда көрсетеді.

ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ, 8 академиялық кредит

Түлекті қорытынды аттестаттау міндетті болып табылады және білім беру бағдарламасы толық көлемде игерілгеннен кейін жүзеге асырылады. Аттестаттаудың мақсаты - түлектің жалпы мәдени және кәсіби құзыреттіліктерінің қалыптасу деңгейін, сондай-ақ оның кәсіби қызметтің негізгі түрлерін орындауға дайындығын бағалау.

Қорытынды аттестаттау жұмысы (ауызша емтихан, жазбаша емтихан, диссертациялық жұмыс, зерттеу жобасы, ұйымдастыру жобасы, стратегиялық жоба, арт-жоба)

4.2. Прогресс

Модульдер мен курстар	Магистр дәрежесі, 2 академиялық жыл			
	1-ші оқу жылы		2-ші оқу жылы	
	1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр
Жалпы білім беру 20 академиялық кредит				

Ғылым тарихы мен философиясы 4 академиялық кредит	4			
Шетел тілі 4 академиялық кредит	4			
Жоғары білім беру педагогикасы 4 академиялық кредит	4			
Басқару психологиясы 4 академиялық кредит	4			
Педагогикалық практика 4 академиялық кредит	4			
Педагогикалық этика және құндылықтар 15 академиялық кредит				
Құндылықтарға бағдарланған көшбасшылық, 5 ECTS	5			
Көшбасшылықты оқытуға кіріспе 5 академиялық кредит	5			
Білім беру сапасын бағалау 5 академиялық кредит		5		
Тұрақты көшбасшылық және ұйымдастырушылық менеджмент 15 академиялық кредит				
Қызметкерлерді басқару 5 академиялық кредит		5		
Инфрақұрылымды басқару және қаржы менеджменті 5 академиялық кредит		5		
Мектеп ұйымы құрылымына өзгерістер енгізу 5 академиялық кредит			5	
Мектеп дамуы 15 академиялық кредит				
Мектеп мәдениетін қалыптастыру және кәсіби қауымдастықтарды дамыту 5 академиялық кредит		5		
Мектеп тиімділігін арттыру және дамытудың халықаралық			5	

тәжірибесі 5 академиялық кредит				
Білім беру саласындағы саясат және практика 5 академиялық кредит		5		
Әрекеттерді зерттеу 23 академиялық кредит				
Оқыту және өз бетімен білім алу сапасын арттыру: Іс жүзіндегі зерттеулер 7 академиялық кредит			7	
Зерттеуді әзірлеу және өзгерістерді енгізу 16 академиялық кредит			8	8
Магистранттың зерттеу жұмысы 24 академиялық кредит				
Зерттеу практикасы 4 академиялық кредит				4
Магистранттың зерттеу жұмысы 20 академиялық кредит	5	5	5	5
ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ - 8 академиялық кредит				
Қорытынды аттестаттау				8
Барлық академиялық кредит	35	30	30	25

4.3. Білім беру бағдарламасын сәтті аяқтауға қойылатын талаптар

Білім беру бағдарламасын сәтті аяқтау үшін болашақ мұғалімдер:

- базалық және бейіндік пәндер циклдері бойынша Академиялық кредитдің ең аз санына;
- ЖОО компоненті және таңдау компоненті бойынша курстарды сәтті аяқтауға;
- оқудың барлық нәтижелеріне қол жеткізуге;
- магистрлік дәрежесін алуға қорытынды аттестаттау жұмысын сәтті орындау және қорғау (*ауызша емтихан, жазбаша емтихан, диссертациялық жұмыс, зерттеу жобасы, ұйымдастыру жобасы, стратегиялық жоба, арт-жоба*);
- ең төменгі орташа баллға қол жеткізулері тиіс.

5. Магистранттардың жұмысына сипаттама

Магистранттардың жұмысына байланысу арқылы оқыту, жеке, жұптық және топтық жұмыстар, тапсырмалар, емтихандар және т.б. 1 академиялық кредит = 30 сағат студенттік жұмыс.

Магистранттардың жеке және/немесе жұптық және топтық жұмыстары екі бөлікке бөлінеді: оқытушының жетекшілігімен жеке және/немесе жұптық және топтық жұмыстар және толығымен өз бетінше орындалатын жұмыстар.

Магистранттардың жеке және/немесе жұптық және топтық жұмысы әр курс бойынша оқу-әдістемелік әдебиеттермен және ұсыныстармен қамтамасыз етілген өз бетінше/топтық оқуға бөлінген тақырыптардың нақты тізімі бойынша жүзеге асырылады. Оқытушының жетекшілігімен магистранттардың жеке және/немесе жұптық және топтық жұмыстары университет немесе оқытушылардың өздері белгілейтін кестеге сәйкес жүзеге асырылады.

Толығымен өз бетінше орындалатын жұмыстың барлық көлемі магистранттың күнделікті өзіндік жұмысын талап ететін тапсырмалармен бекітіледі.

Магистранттың оқытушының жетекшілігімен аудиториядағы байланыс жұмысы, жеке және/немесе жұптық және топтық жұмысы мен оқу қызметінің барлық түрлері үшін толығымен дербес орындалатын жұмыс арасындағы уақыт арақатынасын білім беру ұйымы дербес белгілейді.

6. Баға/бағалау әдістері

6.1 Бағалау

Оқыту нәтижелерін бағалау модульдердің құзыреттілік мақсаттарына және ондағы курстарды бағалау өлшемдеріне негізделеді. Бағалау критерийлері әртүрлі тапсырмалардың негізі ретінде қолданылады. Оқу тапсырмаларына білім алушының өздік тапсырмасы, топтық тапсырма, жоспар, есеп, топтық пікірталас, топтық тест, дамытуға арналған тапсырмалар, зертханалық тапсырмалар, ойлау мен бағалауға қатысты тапсырмалар немесе белсенділікті арттыратын тапсырмалар жатады. Бағалау болашақ мұғалімнің педагогикалық білім беру модульдерінің құзыреттілік мақсаттарына қол жеткізгені туралы мәліметті алуға мүмкіндік береді. жеткізеді.

Бағалау жалпы құзыреттілікке бағдарланған білім беру негізінде жатыр. Құзыреттілікке негізделген бағалау болашақ мұғалімнің нені білетінін

ғана емес, сонымен қатар оның дағдысын, болашақ мұғалімдер өздерінің білімдерін өмірде кездесетін қиындықтарға немесе жағдайларға қатысты қолдана алуын өлшеуі тиіс. Болашақ мұғалімдерге кәсіби қызметінде кездесуі ықтимал жағдайларға байланысты тапсырмалар және қайталанбайтын өзіндік қиындық тудыратын тапсырмалар берілуі керек. Құзыреттілікке негізделген оқытуда бағалау өте маңызды қызмет атқарады. Бұрынғы құзыреттіліктер мен жеке жағдайларды мойындау негізінде құзыреттілікті әр курста көрсетуге болады. Құзыреттілікті көрсету бүкіл оқу модулін қамти алады. Басқа жерден алынған дайындық пен оқыту алдындағы мойындау және мақұлдау практикасына қатысты арнайы нұсқаулықтар.

Оқу шәкіл негізінде бағаланады. Болашақ мұғалімдердің оқу жетістіктері (білімі, шеберлігі, дағдылары мен құзыреттіліктері) сандық баламасы бар (оң бағалар, кему ретімен, "A"-дан "D"-ға дейін, «қанағаттандырарлықсыз» - "FX", "F") халықаралық мақұлданған әріптік жүйеге сәйкес келетін 100-балдық шәкіл бойынша баллмен есептеледі.

Төрт баллдық жүйе бойынша сандық баламаға сәйкес келетін білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың әріптік жүйесі

Әріптік жүйедегі баға	Баллдардың сандық баламасы	%-дық үлесі	Дәстүрлі жүйедегі баға
A	4,0	95-100	Үздік
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-49	

Бағалаудағы мақсат – болашақ мұғалімдерге көмек пен қолдау көрсету, олардың өзін өзі бағалау қабілетін дамыту, болашақ мұғалімдердің

құзыреттілігі туралы ақпаратты ұсыну және білім беру бағдарламасында анықталған жоспарланған оқыту нәтижелеріне және құзыреттіліктерге қол жеткізулерін қамтамасыз ету болып табылады. Өзін - өзі бағалау және өзара бағалау дағдылары еңбек қызметіндегі негізгі дағдылар болып есептеледі және бағалау оқу үдерісінде осы дағдыларды дамытуды қолдаудың басты құралы болып табылады.

6.2 Сыртқы бағалау

1) Жаңа білім беру бағдарламаларын әзірлеу. Ішкі сапаны қамтамасыз ету жүйесі

Жаңа білім беру бағдарламасы болашақ мұғалімдер, оқытушылар мен жұмыс берушілерді қоса, барлық мүдделі тараптармен әрекеттесу негізінде әзірленуі тиіс. Бүкіл үдерістің мақсаты бар бағдарламаның мақты жақтарын және жоғары сапасын әрі қарай дамыта отырып, болашақ мұғалімдердің жұмыс көлеміне талаптар мен білім беру менеджменті бойынша курс қажеттілігі сынды кейбір мәселелерін шешу болып табылады. Барлық студенттер мен түлектерді сұрау, сондай-ақ фокус-топтарда талқылау мен түлектер және жұмыс берушілермен талқылаулар бағдарламаны жобалаудың негізі болып табылады. Профессорлық-оқытушылық құрам тұтас бағдарлама мақсаттарын және оқыту нәтижелерін талқылауға қатысады, ал бағдарламаны әзірлеушілер тобы бірлесіп өздерінің мамандықтары бойынша курстарды әзірлеу жұмыстарын атқарады.

Жоғары оқу орны факультеті (мектебі) негізінде білім беру бағдарламаларының мазмұны мен оларды іске асыру жағдайы, бағалау саясаты мен факультеттің (мектептің) басқа да академиялық сұрақтары бойынша шешімдерді қабылдайтын, студенттердің білім беру бағдарламаларының және (немесе) пәндер/модульдер сапасы туралы сұрайын ұйымдастыратын академиялық сапа жөніндегі кеңес құрылады.

2) Білім беру бағдарламаларының сыртқы бағалауы үдерістері. Үздіксіз жетілдіру

Профессорлық-оқытушылық құрам тұтастай өздерінің курстарын тұрақты түрде жетілдіруге белсенді түрде қатысады, бұл жоғары оқу орны мәдениетінің және олардың білім беру саласындағы сарапшы ретінде меншік кәсіпқойлығының ажырамас бөлігі болып табылады. Курстарды бағалау және Студенттік комитеттің отырысы сынды кері байланыстың ресми тетіктеріне қосымша оқытушылар мен студенттер нақты курстар мен тұтас бағдарламаға қатысты тығыз байланыс орнатуы тиіс. Үздіксіз талдау және жетілдіру үдерісі жыл сайынғы бағдарламаны бақылау үдерісінің негізінде жатыр, оның барысында кейбір оқытушылар

өздері жүргізген курстарды талдайды, бұл мамандану деңгейінде талдау мен жақсарту бойынша ұсыныстарға алып келеді, ал ол өз кезегінде бағдарлама мен мектеп деңгейінде талдау және әрі қарайғы жетілдіру жоспарларына алып келеді.

Жоғары оқу орындары жұмыс берушілермен және кәсіби қауымдастықпен кері байланыс орнатудың тұрақты, ресми тетіктерін иеленеді. Бұл қарым-қатынас бағдарламаны үнемі жетілдірудің негізі болып табылады.

Білім беру бағдарламаларының сапасын қамтамасыз етуді жақсарту үшін жоғары оқу орындары:

- Сапаны қамтамасыз ету мен сапаны арттыру арасындағы тепе-теңдік сақталатын, ішкі сапа жүйесін әзірлейді. Бұл ретте, сапаны қамтамасыз ету алдын алу шарасы, ал сапаны арттыру одан жоғары мақсаттарды иеленіп, трансформациялық өзгерістерді білдіреді (Jones, 2003).
- Институционалдық сауаттылық деңгейін арттырып, Еуропалық жоғары оқу орны кеңістігінде Сапаны қамтамасыз ету стандарттары мен нұсқаулықтарын (ESG) (2015) терең түсініп, ESG 2015 стандарттарын енгізуі тиіс.
- Сапаны қамтамасыз етудің институционалдық үдерістерін тұрақты түрде жетілдіру үшін оларды ұдайы қайта қарап отыруы тиіс.

3) Аккредиттеу

Қазақстанда институционалдық және арнайы аккредиттеу бар, жоғары оқу орындары үшін ол ерікті түрде болып қалып отыр. Алайда аккредиттеу болашақ мұғалімдерді оқыту үшін мемлекеттік гранттарды иеленудің негізгі шарттарының бірі болып табылады.

7. Оқытушы-профессорлық құрамға қойылатын талаптар

7.1 Оқытушы-профессорлық құрамға қойылатын талаптар

Білім беру бағдарламасының пәндеріне сәйкес оқытушылардың болуы, оқытушылар білімінің оқытылатын пәндер бейініне сәйкестігі және/немесе олардың «Философия докторы (PhD)» немесе «Бейіні бойынша доктор» ғылыми атағы немесе ғылыми дәрежесі , және/немесе «доцент (доцент)» ғылыми атағы немесе «профессор» (болған жағдайда) және/немесе пәндер бейіні бойынша «магистр» дәрежесі бар оқытушылар және (немесе) кемінде үш жыл еңбек өтілі бар аға оқытушылар оқытушы

ретінде жұмыс өтілі немесе бейіні бойынша кемінде бес жыл практикалық жұмыс өтілі бар оқытушылардың бар болуы.

Оқытушылық құрамның жоғары/академиялық дәрежесі ғылым докторы/кандидаты ғылыми дәрежесіне немесе доктор немесе магистр жоғары/ғылыми дәрежесіне сәйкес келеді. Негізгі білім немесе жоғары оқу орнынан кейінгі білім немесе ғылым докторы/кандидаты ғылыми дәрежесі, ғылыми дәреже оқытылатын пәндерге сәйкес келуі тиіс.

7.2 Қосымша талап етілетін оқытушы-профессорлық құрам

Негізгі жұмыс орнымен қатар, қосалқы жұмыс істейтін, оқытатын пәндердің бағытында практикалық кәсіби қызметпен айналысатын, дайындық бағыты бойынша жұмыс өтілі 3 жылдан артық оқытушылар. Жұмысқа қосымша жетекші ғалымдар, басқа жоғары оқу орындарының және ғылыми-зерттеу ұйымдарының мамандары, сарапшы мұғалім, зерттеуші мұғалім, шебер мұғалім сынды тиісті санаттардың мұғалімдері мен мектеп басшылары тартыла алынады.

7.3 Оқытушы-профессорлар құрамының біліктілігін арттыру қажеттілігі

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» заңының (2007; 27.12.2019 ж. өзгертулермен) және Қазақстан Республикасында жоғары білім ұйымдарының қызметін реттейтін басқа да нормативтік құқықтық актілердің негізінде жоғары білім ұйымында қызметін жүзеге асыратын оқытушы бес жылдан бір реттен сирек емес, ұзақтығы төрт айдан аспайтын біліктілігін арттыруға құқылы.

Кәсіби құзыреттіліктерді дамыту да Қазақстан Республикасында қабылданған «Үздіксіз білім беру (үздіксіз оқыту) тұжырымдамасында» (2021) қабылданған басымдылықтардың бірі болып табылады.

7.4 Қосымша әкімшілік қызметкер қажеттілігі

Академиялық сұрақтар жөніндегі проректор білім беру қызметтерін жоспарлау және іске асыруды бақылау үшін жауап береді.

Рәсімдердің нақты кезеңдерін ұйымдастыру және орындауды үйлестіру және нәтижелердің сапасы үшін жауапкершілік бөлімше басшыларына жүктеледі.

8. Ресурстар

8.1. Кітапхана ресурсы

Кітапхана қоры ақпараттық ресурстардың құрамдас бөлігі болып табылады және білім беру, оқу-әдістемелік, ғылыми және басқа әдебиетті қамтиды.

Оқу және ғылыми әдебиет кітапхана қорының болуы: оқыту тілдерінде басып шығарылғандарды қоса алғанда, білім беру бағдарламаларының 100% пәндерін қамтамасыз ететін, соңғы он жылдағы баспа және электрондық басылымдар түрінде. Кітапхана қорының жаңартылуы Қазақстан Республикасының нормативтік құжаттарына сәйкес жүзеге асырылуы тиіс.

8.2. IT-ресурстар

Жоғары оқу орны болашақ мұғалімдерді оқу-әдістемелік әдебиетпен және (немесе) білім беру бағдарламаларын табысты іске асыру үшін қажетті электрондық ресурстармен, білім беру менеджменті жүйесінің (веб-сайт, ақпараттық білім порталы, автоматтандырылған оқытудың академиялық кредиттік технологиялары жүйесін, ақпараттық-білім ресурстарының кешенін қамтитын жоғары технологиялы ақпараттық-білім ортасы) қызмет етуін қамтамасыз етеді.

8.3 Инфрақұрылым

Жоғары оқу орны оқу, әдістемелік, ғылыми және басқа әдебиетпен, мультимедиялық кешені бар аудиториялармен, компьютерлік сыныптармен, кең жолақты Ғаламторға қолжетімділікпен, спорттық, материалдық-техникалық, оқу-зертханалық базалармен және білім беру бағдарламасын іске асыру үшін қажетті жабдықтармен қамтамасыз етеді.

9. Қосымша ақпарат

9.1 Қосымша материалдар

Инклюзия білім беру бағдарламасының маңызды өтпелі қағидаттарының бірі болып табылады (толығырақ 1-қосымшадан қараңыз). Білім берудегі инклюзия барлық білім алушылар, дене кемістігіне немесе мүгедектікке қарамастан, әдеттегі мектептерге барып, құрбыларымен бірге оқу мүмкіндігін иеленуі дегенді білдіреді. Педагогикалық білім беруде болашақ мұғалімдер алуандық педагогикасы қағидасына немесе барлығы үшін әмбебап дизайн қағидаларына негізделген әртүрлі білім алушылар үшін оқу бағдарламаларын іске асыруда кәсіпқой ретінде сезінуіне ерекше көңіл бөлінеді. Бірлесіп оқыту және саралау тәсілі сынды

инклюзивті педагогикалық әдістерді іске қосу маңызды. Тек мамандандырылған мұғалімдер (арнайы білім мұғалімдері) ғана емес, сондай-ақ барлық мұғалімдер инклюзивті білім беру ортасында жұмыс істей алуы маңызды. Осылайша, барлық болашақ мұғалімдердің төмендегі салалардағы құзыреттіліктерін дамыту қажет:

Инклюзивті білім беру тұжырымдамаларын және қағидаттарын білу

- Инклюзия құндылығы тұрғысынан өзінің жұмысын бағалау.
- бейімделетін бағдарламалар, оқу жетістіктерін бағалаудың әдістерін өзгерту сынды білім беру үдерісінің икемді үлгісімен жүзеге асырылатын білім берудегі инклюзивтілік қағидасын жүзеге асыруды түсіну
- балалардың қабілеттерінің әртүрлі екенін түсіну және жан-жақты білім алушыларды қолдау үшін әртүрлі траекторияларды қолдану.

Оқытуда іс жүзінде қолдану

- Белгілі бір пән бойынша айрықша білім беру қажеттіліктері бар бала үшін бейімделген/жеке бағдарламаны әзірлеу.
- Мультимодальды әмбебап оқыту әдістерін, қарапайым құрылымды сөйлеуді, балама коммуникацияны қолдану

9.2 Электрондық оқыту

Сандық технологиялардың жылдам дамуы нақты бағдарламалық құралдарды зерделеуді ғана емес, сондай-ақ болашақ мұғалімдердің оқытуда виртуалды оқыту құралдарын қолдану және цифрлық оқыту орталарында (психологиялық және дидактикалық негіздеме) оқыту үдерістері үшін жарамды педагогикалық әдістерді таңдау бойынша құзыреттіліктерін дамытуды талап етеді. Ол үшін жоғары оқу орындарына:

- цифрлық технологияларды тиімді қолдана отырып, болашақ мұғалімдердің біліктілігін арттыру үшін жағдай жасауы;
- цифрлық құралдарды қолдану немесе виртуалды оқыту орталарында жұмыс істеу кезінде білім алушылардың білімдегі дара қажеттіліктерін қалай ескеруге болатынын түсінуге қатысты болашақ мұғалімдердің құзыреттіліктерін дамытуы;
- цифрлық оқыту орталарын және бағалауда геймификация, цифрлық тестілер мен сұрақ-жауап және цифрлық бағалаудың басқа да түрлерін қолдану бойынша болашақ мұғалімдердің цифрлық құзыреттіліктерін дамытуы;

- болашақ мұғалімдердің өздерінің цифрлық құзыреттіліктерін бағалауға және жұмыс берушілердің (мектептердің) күнделікті тірлігінің талаптарына сәйкес педагогикалық үдерісте цифрлық құралдарды қолдану қабілеттерін дамытуға жәрдемдесуі;
- білім беру, ғылым мен өндірісті кіріктіруді іс жүзінде жүзеге асыру, кәсіби қауымдастықтарды мектеп оқушыларын цифрлық технологияларды қолдану негіздеріне үйретуге жұмылдыру және алынған практикалық дағдылардың тәуелсіз бағалауын жүргізуі;
- тиімділікті және білім беруде цифрландыруды іс жүзінде қолдануды арттыру мақсатында жұмыс істеп жатқан мұғалімдер үшін цифрландыруды білім беру үдерісіне қосуы;
- педагогикалық білім беруге жаһандық цифрландыру (мысалы, Білім берудегі технологиялар бойынша халықаралық қоғамның (ISTE)) стандарттарын енгізуге және цифрландыру саласында сарапшылық қауымдастықты құруға ықпал ету қажет.

10. Бекіту

- Әзірленген білім беру бағдарламаларының қарастырылуын, олардың Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің республикалық оқу-әдістемелік кеңесімен келісілуін және бекітілуін қамтамасыз ету.
- Педагогикалық жоғары оқу орындарында әзірленген барлық білім беру бағдарламаларының ауқымын кеңейту.

1-ҚОСЫМША: Білім беру бағдарламасының негізгі қағидаттары

Құзыреттілік тәсілі

Құзыреттілік тәсілі – бұл оқытуды ұйымдастыру мен жүзеге асырудың оқуға бағдарланған әдісі. Ол негізінен білім алушылар дәстүрлі түрде анықталған пәндік мазмұн туралы білуі тиістігіне басты көңіл бөлетін, анағұрлым дәстүрлі білім беру тәсілінің баламасы болып табылады. Құзыреттілік тәсілінің қағидаларына сәйкес БББ әзірлеу кезінде біз студенттерімізді неге үйреткіміз келетініне басты назар аударылады. Яғни оқу барысында студенттер игеруі тиіс құзыреттіліктерді анықтау қажет. Құзыреттілік тұжырымдамасы арнайы дағдыларды да, жалпы құзыреттіліктерді немесе БББ барысында мұғалімдер дамытуы тиіс икемді дағдыларды да қамтуы тиіс. Икемді дағдыларға, мысалы, көшбасшылық, қарым-қатынас және әріптестік дағдылары, рефлексия дағдылары, әлеуметтік және эмоционалдық зияткерлік және т.с.с. кіреді. Мұндай икемді дағдыларды дамыту барлық БББ, құзыреттіліктерге және оқыту нәтижелеріне, сондай-ақ БББ жүзеге асыруға кіруі тиіс.

Оқыту нәтижелері білім, дағдылар мен мақсаттар түрінде көрініс табатын болашақта қалайтын жағдайды білдіреді. Өзара байланысты барлық оқу курстарын оқудың жазбаша нәтижелері де жинақталған құзыреттіліктерді көрсетуі тиіс. Демек, құзыреттіліктерге негізделген оқуды жоспарлау БББ

деңгейінде басталады да, оқу нәтижесі мен оларды бағалау арқылы оқу курстары деңгейінде жүзеге асырылады

БББ әзірлеуде құзыреттілік тәсілін қолданудың себебі ол көбіне студенттерге бағдарланған курстар мен БББ әзірлеуге мүмкіндік беретінінде. Студентке бағдарланған тәсіл студенттер оқу барысында игеруі тиіс басты білім мен дағдылар курс немесе БББ мазмұнын анықтайды деген сөз. БББ әзірлеудегі құзыреттілік тәсілінің мақсаты студенттер негізгі білім, дағдылар мен қарым-қатынастарды/құндылықтарды иеленіп, студентке оның пәні немесе білім саласына тән білім мен дағдыларды, сондай-ақ ол оқу уақытында жинақтайтын барлық БББ үшін ортақ жалпы құзыреттіліктерді анықтауға көмектесу болып табылады

Құзыреттіліктерге негізделген БББ әзірлеу кезіндегі басты элементтерді қорытындылау үшін келесілердің нақты сипаттамасына басты назар аудару қажет: а) ЖОО, оқу модулі немесе жеке курсты аяқтаған соң студент қандай құзыреттіліктерді иеленуі тиіс (пәндік және жалпы құзыреттіліктерді қоса); ә) әртүрлі оқу модульдері, курстар мен оқыту түрлері құзыреттіліктің дамуына қалай ықпал етеді; б) БББ мақсаттары мен оған кіретін курстар мақсаттарының сәйкестігі қалай қамтамасыз етіледі; в) студенттер өздерінің құзыреттіліктерін қалай көрсете алады (бағалауға байланысты).

Барлық оқу бағдарламаларын жүзеге асыру кезінде геймификация, проблемалық оқыту (PBL) және т.б. сынды студентке және белсенді оқытуға орталықтануға жәрдемдесетін әдістемелерді енгізген жөн (Сағынтаева және басқалар, 2021). Білім алушыларға бағдарланған оқыту тәсілі кезінде білім алушылар оқу үдерісінде орталық орынды иеленетін белсенді қатысушылар болып табылады. Білім алушы енжар білім алушы ретінде емес, белсенді қатысушы ретінде қаралады. Мұғалім оқушыға оның білімді жинақтаудағы күрделі үдерісінде көмектесетін жолсерік рөлін атқарады. Кең мағынада білім алушыларға бағдарланған оқу тәсілі назардың мұғалімнен оқушыға және оның оқыту үдерістеріне ығысуын білдіреді (Тран және басқалар, 2010). Білім алушыларға бағдарланған оқыту тәсілінде басты назар білім алушының немен айналысатынына және білім алушылардың белсенді қатысуын арттыру әдістері мен терең оқу тәсіліне аударылады (Biggs & Tang, 2011; Prosser and Trigwell, 2014). Білім алушыларға бағдарланған тәсіл кезінде оқушы белсенді білім құрастырушы ретінде қаралады. Демек, білім алушыларға бағдарланған оқыту әдістерінің басты назарында түбінде бүкіл өмір бойы оқуға мүмкіндік беретін дербестік пен белсенді оқытуды дамыту болады.

Студенттерге бағдарланған тәсіл және белсенді оқуға жәрдемдесетін әдістер

Студенттерге бағдарлық дәстүрлі оқыту түрінен (мұғалімге бағдарлық) басты назар оқыту мен оқу үдерісі білім алушыларды белсенді араластыруға және терең оқу тәсіліне ықпал ететіндей, ұйымдастырылатынына бөлінетінімен ерекшеленеді. Студенттердің белсенді қатысуын талап ететін оқыту оқу сапасын арттыратыны сөзсіз (Biggs & Tang, 2011). Алайда, студенттерге бағдарланған оқыту мұғалімді екінші кезекке қойып, оның маңыздылығын төмендетпейді. Оның орнына ол білім алушылардың қызығушылығын арттыру үшін мұғалімдердің тәжірибесін пайдалануға тырысады.

Білім алушыға бағдарлану мұғалімнің ойлау қабілетін өзгертуді талап етеді және оқыту практикасы үшін көптеген салдарды тудырады. Мысалы, оқыту және оқу қызметі белсенді оқытуды қолдайтындай етіп, жоспарлануы тиіс. Белсенді оқыту әдістері дәріс сынды пассивті тәсілдерге карағанда, білім алушыға анағұрлым көбірек жауапкершілікті арттырады. Белсенді оқыту қызметі білімді іс жүзінде қолдану және талдау сынды жоғары деңгейлік ойлау қабілетін дамытуға ықпал етеді де, студенттерді тереңірек оқу үдерісіне тартады. Сонымен қатар олар студенттерге білімімен бөлісу және оны қолдануды жақсартуға мүмкіндік береді. Белсенді оқытудың жағдайларды зерттеу, қиындықтарды шешу, топтық жобалар, пікір-талас, өзара оқыту, ойындар және т.с.с. көптеген әдістері бар. Алайда, әдістерді алға қойылған нәтижелерге сәйкес таңдау керектігін естен шығармау қажет. Демек, белсенді оқыту әдістерін таңдау кезінде әдістердің қайсысы алға қойылған оқыту нәтижелеріне қолжеткізуге ықпал ететінін ескеру қажет.

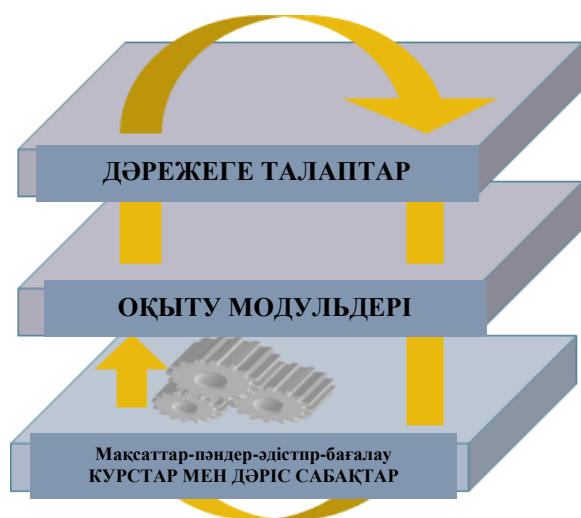
Конструктивті үйлесу

Конструктивті үйлесу қағидаты көптен бері оқыту мен оқудың сапасын арттырудың мақты әдісі ретінде үгіттеліп келеді (Biggs & Tang, 2011). Конструктивті келісу – бұл оқыту мен оқу бағдарламаларын әзірлеудің кешенді тәсілі, онда оқытудың болжалды нәтижелері/құзыреттіліктер, оқыту және оқу қызметі мен сапалы оқыту жағдайларын оңтайландыру үшін баға тапсырмалары арасындағы сәйкестік сөз етіледі. Басты қағидат оқу бағдарламасы оқу шаралары мен бағалау бойынша тапсырмалар болжалды оқу нәтижелеріне (БОН) және білім алушылар дәрежені, модульді немесе курсты аяқтағаннан кейін нені істей немесе көрсете алуы керектігіне сәйкес келетіндей етіп әзірленуі тиіс екендігінде. Оқытудың жоғары сапасы осы компоненттерді біріктіру есебінен қамтамасыз етіле алынады.

Конструктивті үйлесу парадигмасының мұғалімге бағдарланған оқытудан жоғарыда сипатталған, білім алушыларға бағдарланған оқытуға жалпы ығысуын көрсетеді. Оқытуды жобалаудағы басты қадам болжалды оқу нәтижелерін немесе білім алушылар оқу барысында игеруі тиіс

құзыреттіліктерді және олар оқудың іс жүзінде болғанын қалай көрсететінін анықтау болып табылады (Biggs & Tang, 2011). Оқытушының рөлі білім алушыны алған қойылған оқу нәтижелеріне қолжеткізуге көмектесетін қызмет түрлеріне тарту болып табылады (Biggs, 1996). Оқу мен бағалаудың тиісті әдістері мен тапсырмаларын таңдап, оларды болжалды оқу нәтижелерімен/құзыреттермен келісе отырып, студенттердің оқу практикасын тиімді бағыттауға және мағынаға бағдарланған, терең оқуды жақсартуға болады (Biggs & Tang, 2011; Boud & Falchikov, 2006). Конструктивті үйлесімді оқыту – бұл, іс жүзінде, өлшем-бағдарлы жүйе, ондағы орталық элементтер, яғни болжалды оқу нәтижелері, оқыту-оқу және баға бойынша қызмет келісілген және бұл элементтердің барлығы ретті.

Конструктивті үйлесу білім беру жүйесінің барлық деңгейлерінде қолданылуы тиіс, себебі оқыту және оқу тұтас жүйеде орын алады. Оқыту мен бағалаудың барлық тұстары жоғары деңгейде оқытуды қолдауға бапталған, сондықтан барлық білім алушылар анағұрлым жоғары деңгейлі оқыту үдерістерін қолдануға ынталандырылады.

1-сурет. Конструктивті үйлесу көрінісі

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім

Зерттеулерге негізделген ПБ маңызын мойындау бүкіл дүние жүзінде орын алуда (Flores, 2018). Педагогикалық оқу орындарының жұмысына ғылыми зерттеулерді біріктіру көптеген тұстарда кәсіпті дамытудың тиімді шешімі ретінде ұсынылды. Олар білім теориясы, зерттеулер мен оқыту тәжірибесі арасында нақты байланысты орната алуы тиіс. Зерттеулердің ПБ-дағы маңыздылығын және рефлексивті практиктерді дайындауға пайдалы екенін мойындау күннен күнге артып келеді (Flores, 2018). Зерттеулерге негізделген ПБ әртүрлі нысанда жүзеге асырыла алынады. Қарапайым

тілмен айтқанда, оқудың мазмұны мен әдістері, педагогикалық жобалар зерттеулерге негізделген. Бұл сондай-ақ педагогтар білім алушылардың өздерінің білімдері мен зерттеу дағдыларын жақсартуға бағдарланған әдістерді қолданады деген сөз. Сонымен қатар зерттеулерге негізделген ПБ педагогтар өздерінің жұмыстарын да, тұтас оқытуды да зерттейді дегенді де білдіреді. 1-ші кестеде соңғы зерттеулер (Сао және басқалар, 2021) кезінде анықталған зерттеулерге негізделген ПБ әртүрлі нысандары көрсетілген.

<p>Зерттеулерге негізделген оқытудың мазмұны</p>	<p>Оқу орындарының оқытушылары болашақ мұғалімдерге өздерінің академиялық білімдерін беру мен олардың өзіндік ойлауын дамыту үшін зерттеулері оқу материалдары ретінде қолданады (Visser-Wijnveen және басқалар, 2010).</p>
<p>Оқыту әдістері мен курс дизайны зерттеулерге негізделген</p>	<p>Оқу орындарының оқытушылары өздерінің педагогикалық білім саласындағы зерттеулерін қолданады және өздерінің оқыту әдістерін тиісінше әзірлейді (Cochran-Smith 2005; Krokfors және басқалар, 2011).</p>
<p>Зерттеуге бағдарланған оқыту әдістерін қолдану</p>	<p>Оқу орындарының оқытушылары болашақ мұғалімдерге талдамалы ойлауды үйреніп, зерттеу негізінде өздерінің педагогикалық ойлау қабілетін дамытуға көмектесу үшін сұраныстарға қызметке негізделген курсты ұйымдастырады (Krokfors және басқалар, 2011).</p>
<p>Оқытушылар педагогикалық білім саласындағы зерттеушілер ретінде әрекет етеді</p>	<p>Оқу орындарының оқытушылары өздерінің педагогикалық тәжірибелерін, сондай-ақ педагогикалық білім беру тақырыптары бойынша зерттеулер жүргізеді (Cochran-Smith 2005).</p>

Зерттеу жұмыстарына қатысқаны үшін болашақ мұғалімдерді көтермелеу	Оқу орындарының оқытушылары зерттеулерді жүргізу тәжірибесін иелену үшін болашақ мұғалімдерді зерттеу үдерісіне қатыстырады (Visser-Wijnveen және басқалар, 2010).
Зерттеулер мен оқыту арасындағы өзара байланыс	Оқу орындарының оқытушылары зерттеулер мен оқыту арасындағы байланыс бірін бірі толықтырушы әрі айқын деп есептейді. Оқыту мен ғылыми зерттеулер жалпы және кең мағынада бірін бірі қолдайды.

1-кесте. Зерттеулерге негізделген ПБ (Cao, Postareff, Lindblom-Ylänne & Toom, 2021)

Педагогикалық білім әртүрлі әдістермен зерттеулерге негізделген білім беру тәсілдерін қолдана алады және мәдени мәнмәтін мен тәжірибеге қандай нысандары сәйкес келетінін ескеру маңызды. Зерттеулерге негізделген педагогикалық білімнің түпкілікті мақсаты – тәжірибеленуші мұғалімдерге педагогикалық ойлы, рефлексивті және оқытуға қызығушылығы бар, бағдарланған мұғалімдер болуға көмектесу. Мұғалімдердің педагогикалық ойлауы білім беру жаңалықтары мен құбылыстарын талдау және тұжырымдамалау, оларды анағұрлым күрделі оқу үдерістерінің бөлшегі ретінде бағалау, ұтымды әрі теорияға негізделген шешімдерді қабылдау, мұғалім ретінде өздерінің шешімдері мен әрекеттерін негіздеу дегенді білдіреді. Олардың зерттеулерді қолдану, тіпті, оларды жүргізуге дайындығы олардың алда тұрған міндеттерін орындауға қабілетін арттырады (Тоом және басқалар, 2010).

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім оқу орындары оқытушыларының кәсіби дамуына ықпалын тигізіп қана қоймай, сондай-ақ оқытушы студенттердің де рефлексивті әрі тереңдетілген оқуына көмектеседі. Зерттеулерге қатыса отырып, студенттер сыни тұрғыдан ойлау, қиындықтарды шешу және рефлексивті дағдылар сынды жоғары бағаланатын кәсіби сапаларды иеленеді (Lunenberg, 2010). Демек, оқу орындары оқытушыларының оқытуға қызығушылығы жоғары, оларға мұғалімдерінің айтқанымен ғана шектелмейтін, мұғалімдері өздерінің оқушыларын бірлескен әрі интерактивті оқыту қызметіне жұмылдыра алуынан сабақ алатын (Berry, 2004).

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім беру іс жүзінде қолданылуы үшін ол зерттеу дағдыларын оқытуға, жеке зерттеу қызметін жүргізу және

құжаттауға бағытталуы керек, оны педагогикалық білім беру бағдарламасында көрсету керек. Бұдан басқа педагогикалық білім бағдарламалары өздерінің студенттерінің бойында зерделеу мен зерттеуге бағдарланған жұмыс істеу тәсілін дамытып, олардың зерттеу дағдыларын жетілдіруі тиіс. Зерттеуге бағдарланған рефлексивті жаттықтырушы маман болуы үшін көп уақыт пен теория, практика және олардың арасындағы байланысты терең ойлауға лайықты орын қажет. Сондықтан педагогикалық білімнің оқу бағдарламалары жаңа дағдылар жайлы ой толғау мен оларды өңдеу үшін мүмкіндік беруі тиіс.

Пәнаралық оқыту

Пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту (CLIL)

CLIL (Пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту) – бұл пәнді де, тілді де үйрену мен оқыту үшін қосымша тіл қолданылатын, екі деңгейлі білім беру тәсілі (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Сонымен қатар CLIL жалпы ұғымы екі тілдік оқыту, ағылшын тілінде оқыту немесе үңілу бағдарламасы сынды басқа тілдік бағдарламаларды да қамтиды (Coyle, 2007; Mehisto, Marsh, and Frigols, 2008). Бірақ CLIL бұл тілдік бағдарламалардан пәнге де, тілге де бірдей деңгейде назар аударылатынымен ерекшеленеді (Coyle, 2008; Dalton-Puffer, 2008; De Zarobe, 2008; Marsh, 2012). Яғни тілді үйрену де емес, пәнді үйрену де емес, осы екеуінің комбинациясы болып табылады; сәйкесінше, тілге де, пәнге де назар аударылады. Кеңінен таралған пікірге қарамастан, CLIL шеңберінде оқыту шет тілін қолдану және сол арқылы жүргізіледі, бұл тілдік емес пәндер шет тілінде оқытылатын тәсіл емес (Eurydice, 2006).

CLIL енгізу себептері – білім алушыларға анағұрлым тұтас білім беру тәжірибесін ұсыну, сондай-ақ сыныпта іске асырылған пән мен тілді оқыту нәтижесі болып табылады. CLIL-дің артықшылықтары неврология және білім беру саласындағы пәнаралық зерттеулердің нәтижелерімен дәлелденді (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Осы артықшылықтардың арқасында CLIL әртүрлі құрылымдардағы мүдделі тараптардың аудартуда.

Білім бағдарламаларын қолдану тұрғысынан CLIL тәсілі инклюзивті және икемді болып табылады; ол білім алушылардың жасына, қабілеттеріне және қажеттіліктеріне сәйкес бейімделетін бірқатар үлгілерді қамтиды (Coyle, 2007). Осылайша, CLIL-ді іске асыру пәнге байланысты өзгеріп отырады. Бірінші кезеңде тілді үйрену мысалы, белгілі бір тақырыптар немесе жобалар арқылы (мысалы, өмір салты, спорт және мерекелер) БББ енгізіліп, БББ бір немесе бірнеше пәнімен байланыстырыла алынады.

Екінші кезеңде CLIL тіл мен пән арасында (мысалы, тарих қазақ тілі арқылы, ғылым ағылшын тілі арқылы) нақты байланыс орната алады немесе ол тілді БББ бөліктерімен біріктіре алатын ауқымды тәсілді қолдана алады. Кейінгі кездері CLIL әдісі бір пәнге ғана бағытталмайды, әртүрлі пәндер немесе тақырыптар байланысы арқылы дамиды. Сабақтың мазмұны жекелеген пәндер бойынша БББ нақты тұстарын қамтуы мүмкін. Практикалық тұрғыдан алғанда, сабақтарды жоспарлау орта білім берудің пәнаралық ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар пәндер бойынша бірлескен жұмысты көздейді. Бірақ мұндай тәсіл жергілікті жағдайға сәйкес келетіндігін білу үшін зерттеулер жүргізу қажет.

CLIL-ді кіріктіретін қолданыстағы оқу бағдарламалары ұзақтығы бойынша ерекшеленеді: 2-3 сабақтың бірізділігінен тұратын бір кешеннен ұзақтығы жарты семестр және одан артық модульдерді қолданатын анағұрлым ұзақ тәсілдерге дейін. Кейбір сәтті мысалдарға екі тілді секциялары бар мектептер жатады, онда пәндер ұзақ уақыт бойы басқа тілді қолдана отырып оқытылады (Coyle және басқалар, 2010).

STEM (Ғылым, Технология, Инженерия, Математика) білім беру

Жаратылыстану ғылымдары мен математикадағы пәнаралық, басқа сөзбен айтқанда, STEM-білім беруді, «кейбір немесе барлық – ғылым, технология, инженерия мен математика – төрт пәнді пәндер мен шынайы әлемнің қиыншылықтары арасындағы байланыстарға негізделген бір сыныпқа, блокқа немесе сабаққа біріктіру әрекеті» ретінде анықтауға болады (Moore және басқалар, 2014). STEM-білім беру білім алушылардың бойында ғылыми ақпаратқа қолжеткізу мүмкіндігін және оның өмір мен жаһандық болашақтағы мәнін түсіну қабілетін дамыту үшін STEM-сабақтарын зерттеуге негізделген жобалау мен оқытуға студенттерді дайындауға бағытталған (Feinstein және басқалар, 2013).

Белсенді оқыту жобалық оқыту, сондай-ақ сыныптан және қауымдастықтан тыс оқытудың әртүрлі шарттары мен АКТ қолдану сынды, білім алушыларға бағдарланған белсенді әдістерді қамтиды. Екінші жағынан, ғылыми-жаратылыстану білім беру ғылым арқылы оқытуға және ғылымды басқа пәндермен біріктіру арқылы STEM-нан STEAM-ға ("A" = шығармашылық (art)) өтуге басты назар аударатын құзыреттерге бағдарлануы тиіс. Қазақстандағы БББ-да «А», кем дегенде, болашақ педагогтарда гуманитарлық дағдыларды дамытуды қамтуы тиіс.

Білім берудегі цифрландыру және мұғалімдердің сандық құзыреттілігін дамыту

Жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) мұғалімдер мен білім алушыларға оқыту мен үйрету үдерісін ынталандыру мен жетілдіру үшін инновациялық оқу ортасын ұсынады. Бұл жерде онлайн оқыту немесе аралас және гибридік оқыту сынды жаңа білім беру тұжырымдамалары әзірленеді (López-Pérez және басқалар, 2011). Гибридік немесе аралас оқытуды толық онлайн-оқытумен салыстырғанда, веб-құралдар мен материалдарды қолданып, сыныпта күндізгі оқытуды біріктіру (Garrison & Kanuka, 2004), ретінде анықтауға болады. Аралас немесе гибридік оқыту дәстүрлі оқыту нысандарына қосымша ретінде маңызы артып келеді. Көбіне бұл екі терминге ұқсас мағына беріледі, алайда, олардың айырмашылықтары да бар. Аралас оқытуды сыныптағы әдеттегі күндізгі оқыту, электрондық оқыту мен өзін өзі оқытудан тұратын оқиғаларға негізделген әртүрлі іс-шаралардың бірігуі ретінде анықтауға болса, гибридік оқытуда оқу іс-шараларының бір бөлігі күндізгі ортадан қашықтықтан оқыту ортасына өтеді (Koohang және басқалар, 2006).

Аралас оқыту нысандары маңызды оқыту үдерістерінің тиімділігін де, нәтижелілігін де арттыруға қабілетті, ал кейбір зерттеушілер аралас оқыту дәстүрлі оқыту үлгісімен салыстырғанда да тиімдірек әрі нәтижелірек бола алады деп есептейді (Garrison & Kanuka, 2004). Аралас оқытудың басқа артықшылықтары ретінде ыңғайлылық, студенттердің қанағаттанушылығы, икемділік пен анағұрлым жоғары қатысушылық деңгейін айтуға болады (Koohang және басқалар, 2006).

Білім алушылардың саны тым жоғары болған кезде, онлайн, аралас немесе гибридік оқыту нысандары оқыту сапасын арттыруға көп жағдай жасайды (Osguthorpe & Graham, 2003). Педагогикалық білім беру шеңберінде болашақ мұғалімдер әртүрлі сандық құралдар мен платформаларды қалай қолдану керектігін өздерінің оқытушыларынан үйрене алады. Осылайша, онлайн жағдайда қолданылатын сандық құралдарды және оқыту әдістерін икемді әрі тәжірибелі қолдануды қажет ететін пандемия, саяси және қоғамдық жағдайлар сынды белгісіздік пен кездейсоқ өзгерістер уақыты талап етіп отырғандай, сандық құралдарды қолдану дағдыларын жоғары оқу орындарының оқытушылары ғана емес, сондай-ақ болашақ мұғалімдер де иеленуі тиіс.

Инклюзивті білім беру және білім алушылардың әртүрлі санаттарын мойындау

Инклюзивті білім беру – білім алушыларда болуы мүмкін дене, психологиялық және когнитивтік кемістіктеріне қарамастан, білім беруге қолжетімділікті иеленіп, өздерінің құрбыларымен бірге оқуы тиіс дегенді

білдіретін қағидат. Инклюзивті педагогика – оқудың әлеуметтік-мәдени тұсы әсер ететін педагогикалық тәсіл (Florian & Black-Hawkins, 2011), және ол барынша әртүрлі әдістермен білім алушылардың түрлі қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

«Инклюзия» және «алуандық» тұжырымдамалары оқыту мен білім беру практикасында талданады, бұл ретте инклюзияны қолдайтын іс-шаралар басты орынды иеленеді. Білім берудегі басты ұғымдар білім берудегі теңдік, қолжетімділік, даралық, өмір бойы оқу және әріптестік болып табылады. Педагогикалық білім беруде болашақ мұғалімдердің бойында өздерін инклюзияны енгізетін сарапшылар ретінде қабылдау сезімін қалыптастыруға басты назар аударылады. Бірлескен оқу және жіктеу сынды инклюзивті педагогиканы жаңарту маңызды. Оқытушының міндеті – әр студенттің дара оқыту стилін ескере отырып, студенттер өмір бойы оқи алатындай, оларды дайындап, бағыттау болып табылады. Оқыту мен үйретуге байланысты негізгі төрт құндылық инклюзивті білім беруде барлық мұғалімдердің жұмысы үшін негіз ретінде анықталды (Еуропалық агенттік). Бұл негізгі құндылықтар мұғалім құзыретінің салаларына байланысты. Құзыреттілік салалары үш элементтен тұрады: құндылықтар, білім мен дағдылар. Барлық мұғалімдер барлық білім алушылар үшін теңдік идеясын ұстануы тиіс (Saloviita, 2018.)

Мұғалімдердің кәсіби дамуы және өзгерістерді басқару

Мұғалім жұмысының қарқынды әрі тұрақты түрде өзгеріп отыратын сипатын ескере отырып, оқытушылар өзінің кәсіби жолында үнемі оқуы тиіс. Мұғалімдердің кәсіби дамуы мұғалімдердің көзқарасы мен түсінігіне, тәжірибесін жақсартуға да (Timperley & Phillips, 2003), сонымен қатар теориялық және практикалық білімдерін кіріктіріге (Tynjälä, Häkkinen & Nämäläinen, 2004) бағытталуы тиіс. Қазақстан Республикасындағы жоғары білім беру жүйесіндегі зерттеулердің эмпирикалық деректері қазіргі қоғамның тұрақты өзгерістері аясында педагогтардың кәсіби дамуының маңыздылығын көрсетеді (Жүнісова және басқалар, 2021; Жүнісова, 2019). Оқытуға табысты енгізу тәжірибесі мұғалімдердің құндылықтары мен ұстанымдарын жиі өзгертеді, сондықтан оң тәжірибе мұғалімдердің кәсіби дамуында ерекше маңызға ие (Guskey, 1989).

Мұғалімдердің дамуы мен өсуін әрқалай түсінуге болады: 1) нені оқыту керектігін жақсырақ түсіну үшін өзінің пәндік саласын жақсырақ түсіну; 2) қалай оқыту керектігін түсіну үшін мұғалім ретінде мол практикалық тәжірибе иелену; 3) анағұрлым тәжірибелі мұғалім болу үшін оқыту стратегиясының репертуарын әзірлеу; 4) анағұрлым табысты мұғалім болуы үшін мұғалім үшін қандай оқыту стратегиялары тиімді екенін

анықтау және 5) оқытуға көмектесу үшін білім алушылар үшін қандай стратегиялар тиімді екенін түсінуді тереңдету (Åkerlind, 2007).

Мұғалімдердің кәсіби дамуы ұзаққа созылған үдеріс екенін атап атқан жөн. Сонымен қатар, даму сызықтық үздіксіз болып табылмайды, керісінше, ол әртүрлі себептерге байланысты үзілуі мүмкін (Beijaard, Meijer & Verloop, 2004). Кейбір мұғалімдер өзгерістер мен дамуды қауіп ретінде қабылдайды, ал өзгеру үдерістері үрей немесе сенімсіздік сезімдерімен қатар жүреді (Postareff және басқалар, 2008). Өзгерістерге қатысты мұндай жағымсыз эмоциялар мұғалімнің назарын тарылтады (Fredrickson, 2001). Сондықтан мұғалімдер әртүрлі көздерден (мысалы, әріптестерінен, басшылардан, жұмыс ортасынан) жеткілікті қолдау мен жағымды кері байланысты алуын қамтамасыз ету маңызды. Мұғалімдерге, сондай-ақ, сәтсіздіктер мұғалімнің кәсіби дамуының бөлшегі екенін түсініп, ал қателерді сабақ алудың мүмкіндігі ретінде қарастыру керек. Мұғалімдердің тәжірибелерімен бөлісуге және әріптестерімен серіктестікке мүмкіндігі болған кезде, бұл олардың оқуы мен дамуына жағымды әсер ететіні дәлелденген (Voogt және басқалар, 2011). Мұғалімдер өздерін жақсы сезініп, жұмысқа ынтамен қараған кезде, олардың дамуына ықпал ететін педагогикалық практикаға қатысуының ықтималдығы да артады (Fredrickson, 2001). Оқытуды дамыту – бұл үздіксіз үдеріс, сондықтан мұғалімдердің педагогикалық сауаттылығын арттыру үшін өзінің оқытуы жайлы үнемі ойлануға итермелеу керек (Parpala & Postareff, 2021).

Мұғалімдерге мұғалімнің ықпал ету, шешім қабылдау және қандай да бір әрекеттерді жасау мүмкіндігіне қатысты таңдау еркіндігін беру керек. Таңдау еркіндігін берудің мақсаты жаңа жұмыс істеу әдістерін тудырып, қызмет барысын өзгерту болып табылады (Hökkä және басқалар, 2012). Мұғалімдердің даму мен өзгерістерге қатысу мүмкіндігі болғанда, сондай-ақ олардың пікірлері шынымен маңызды екенін сезінгенде, олардың өз жұмысына деген қызығушылығы артатыны сөзсіз (Day, Elliot & Kington, 2005; Ryhältö және басқалар, 2012).

Әдебиеттер тізімі:

Білім туралы (2007). Қазақстан Республикасының Заңы; 27.12.2019 жылғы өзгерістермен.

Үздіксіз білім беру тұжырымдамасын бекіту туралы (2021). Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 8 шілдедегі № 471 қаулысы.

Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), p. 107-128.

Berry, A. (2004). Self study in teaching about teaching. In J. J. Loughran, M. L. Hamilton, V. K. LaBoskey, & T. Russell (Eds.), *International handbook of self-study of teaching and teacher education practices*. Dordrecht: Springer. 1295-1332.

Biggs, J. (1996). Enhancing Teaching through Constructive Alignment. *Higher Education*, 32, p. 347-364.

Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University*. Maidenhead, UK: Open University Press.

Boud, D. & Falchikov, N. (2006): Aligning assessment with long
Assessment & Evaluation in Higher Education, 31(4), p. 399-413

-term learning

Cao, Y., Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S. & Toom, A. (2021). A survey research on Finnish teacher educators' research-teaching integration and its relationship with their approaches to teaching. *European Journal of Teacher Education*.

Cochran-Smith, M. (2005). Teacher Educators as Researchers: Multiple Perspectives. *Teaching and Teacher Education*, 21(2), p. 219–225.

Coyle, D. (2007). Content and Language Integrated Learning: Towards a Connected Research Agenda for CLIL Pedagogies. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10(5), p. 543–562.

Coyle, D. (2008). CLIL - a Pedagogical Approach From the European Perspective. In *Encyclopedia of Language and Education*, edited by N. Hornberger, p. 1200–1214. Boston: Springer US.

Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dalton-Puffer, C. (2008). Outcomes and Processes in Content and Language Integrated Learning (CLIL): Current Research From Europe. In *Future Perspectives for English Language Teaching*, edited by W. Delanoy, and L. Volkmann, p. 1–19. Heidelberg: Carl Winter.

Day, C., Elliot, B., & Kington, A. (2005). Reform, standards and teacher identity: Challenges of sustaining commitment. *Teaching and teacher Education*, 21(5), p. 563-577.

De Zarobe, Y. R. (2008). CLIL and Foreign Language Learning: A Longitudinal Study in the Basque Country. *International CLIL Research Journal*, 1(1), p. 60–73.

European Agency. *Profile of Inclusive Teachers*. <https://www.european-agency.org/projects/te4i/profile-inclusive-teachers>

Eurydice. 2006. *Content and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe*. Brussels: Eurydice.

Feinstein, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2013). Outside the pipeline: Reimagining science education for nonscientists. *Science*, 340(6130), p. 314-317

Flores, M.A. (2018). Linking Teaching and Research in Initial Teacher Education: Knowledge Mobilisation and Research-informed Practice. *Journal of Education for Teaching*, 44 (5), p. 621–636.

Florian, L., & Black (2014). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal*, 37(5), p. 813–828.

Fredrickson, B. L. (2001). The role of positive emotions in positive psychology: the broaden-and-build theory of positive emotions. *American psychologist*, 56(3), p. 218.

Garrison, D. R., & Kanuka, H. (2004). Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *The internet and higher education*, 7(2), p. 95-105.

Guskey, T.R. (1989). Attitude and perceptual change in teachers. , 13, p. 439-453.

Hazelkorn, E., Ryan, C., Beernaert, Y., Constantinou, C., Deca, L., Grangeat, M., Karikorpi, M., Lazoudis, A., Pintó, R. & Welzel-Breuer, M. (2015). *Science Education for Responsible Citizenship*. European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, Science with and for Society.

Hökkä, P., Eteläpelto, A., & Rasku-Puttonen, H. (2012). The professional agency of teacher educators amid academic discourses. *Journal of Education for Teaching*, 38(1), p. 83-102.

Jones, S. (2003). Measuring the quality of higher education: linking teaching quality measures at the delivery level to administrative measures at the university level. *Quality in Higher Education*, 9(3), 223-229.

Koohang, A., Britz, J., & Seymour, T. (2006). Panel Discussion. Hybrid/blended learning: Advantages, Challenges, Design and Future Directions. *In Proceedings of the 2006 Informing science and IT education joint conference* (p. 155-157).

Krokkfors, L., Kynäslähti, H., Stenberg, K., Toom, A., Maaranen, K., Jyrhämä, R., Byman, R. & Kansanen, P. (2011). Investigating Finnish Teacher Educators' Views on Research-based Teacher Education. *Teaching Education*, 22(1), p. 1–13.

López-Pérez, M. V., Pérez-López, M. C., & Rodríguez-Ariza, L. (2011). Blended learning in higher education: Students' perceptions and their relation to outcomes. *Computers & education*, 56(3), p. 818-826.

Lunenberg, M. (2010). Characteristics, scholarship and research of teacher educators. In P. Peterson, E. Baker, & B. McGaw (Eds.), *International encyclopedia of education* (p. 676-680). Oxford, UK: Elsevier.

Marsh, D. (2012). *Content and Language Integrated Learning (CLIL). A Development Trajectory*. Cordoba: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Córdoba.

Mehisto, P., Marsh, D. & Frigols, M. J. (2008). *Uncovering CLIL Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education*. London: Macmillan.

Moore, T. J., Stohlmann, M. S., Wang, H. H., Tank, K. M., Glancy, A. W., & Roehrig, G. H. (2014). Implementation and integration of engineering in K-12 STEM education. In *Engineering in Pre-College Settings: Synthesizing Research, Policy, and Practices* (p. 35-60). West Lafayette: Purdue University Press.

OECD (2020). *Raising the Quality of Initial Teacher Education and support for early career teachers in Kazakhstan*. OECD Education Policy Perspectives, No. 25, OECD Publishing, Paris.

Osguthorpe, R. T., & Graham, C. R. (2003). Blended learning environments: Definitions and directions. *Quarterly review of distance education*, 4(3), p. 227-33.

Parpala, A., & Postareff, L., (2021). Supporting high-quality teaching in higher education through the HowUteach self-reflection tool. *Ammattikasvatuksen aikakauskirja*, 4, 2021.

Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S., & Nevgi, A. (2008). A follow-up study of the effect of pedagogical training on teaching in higher education. *Higher Education*, 56(1), p. 29-43.

Prosser, M., & Trigwell, K. (2014). Qualitative Variation in Approaches to University Teaching and Learning in Large First-Year Classes. *Higher Education*, 67, p. 783-795.

Pyhältö, K., Pietarinen, J., & Soini, T. (2012). Do comprehensive school teachers perceive themselves as active professional agents in school reforms? *Journal of Educational Change*, 13(1), p. 95-116.

Salamanca Statement. (1994). *The Salamanca statement and framework for action on special needs education*. Salamanca: UNESCO, Ministry of education and Science. <https://www.european-agency.org/sites/default/files/salamanca-statement-and-framework.pdf>

Saloviita, T. 2018. Attitudes of Teachers Towards Inclusive Education in Finland. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00313831.2018.1541819>

Sharplin, E., Ibrasheva, A., Shamatov, D., Rakisheva, A. (2020). Analysis of Teacher Education in Kazakhstan in Context of Modern International Practice. *Bulletin of KazNU, Pedagogical Series*, 64(3), pp. 12-27.

The Universal Declaration of Human Rights (1948).
<https://www.un.org/en/aboutus/universal-declaration-of-human-rights>

Timperley, H. S., & Phillips, G. (2003). Changing and sustaining teachers' expectations through professional development in literacy. *Teaching and teacher education*, 19(6), p. 627-641.

Toom, A., Kynäslähti, H., Krokfors, L., Jyrhämä, R., Byman, R., Stenberg, K., Maaranen, K., & Kansanen, P. (2010). Experiences of a research-based approaches to teacher education: Suggestions for future policies. *European Journal of Education*, 45(2), p. 331-344.

Tran, N., Charbonneau, J., Benitez, V.V., David, M.A., Tran, G., & Lacroix, G. (2016). Tran et al conference ISBT 2010.

Tynjälä, P., Häkkinen, P., & Hämäläinen, R. (2014). TEL@ work: Toward integration of theory and practice. *British Journal of Educational Technology*, 45(6), p. 990-1000.

Visser-Wijnveen, G. J., Van Driel, J. H., Van Der Rijst, R.M., Verloop, N. & Visser, A. (2010). The Ideal Research-teaching Nexus in the Eyes of Academics: Building Profiles. *Higher Education Research & Development*, 29 (2), p. 195–210.

Voogt, J., Westbroek, H., Handelzalts, A., Walraven, A., McKenney, S., Pieters, J., & De Vries, B. (2011). Teacher learning in collaborative curriculum design. *Teaching and teacher education*, 27(8), p. 1235-1244.

Åkerlind, G. S. (2007). Constraints on academics' potential for developing as a teacher. *Studies in higher education*, 32(1), p. 21-37.

